

Αναπτυξιακός Νόμος Ελλάδα Ισχυρή Ανάπτυξη 4887/2022 (ΦΕΚ Α'16)

Συνοπτική παρουσία του Νόμου
και της διαδικασίας Αξιολόγησης

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΩΝ

ΓΑΚ ή Γ.Α.Κ.	Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός «Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, 17 Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (ενωσιακό δίκαιο)
Δ.Α.Ο.Κ.	Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (Περιφερειακές Υπηρεσίες)
ΕΜΠΑ	Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών
Ε.Σ.	Επενδυτικό Σχέδιο
Ι.Σ./ Ι.Κ.	Ίδια Συμμετοχή/ Ίδια Κεφάλαια (στο χρηματοδοτικό σχήμα)
ΚΑΔ	Κωδικός Αντικειμένου Δραστηριότητας
ΠΣ	Πληροφοριακό Σύστημα
ΠΣ-Αν	Πληροφοριακό Σύστημα Αναπτυξιακών Νόμων (για τον ν. 4887/22)
Σ.Ε.	Σημείο Ελέγχου
ΥΑ /ΚΥΑ	Υπουργική Απόφαση / Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΧΠΕ	Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων (ενωσιακό δίκαιο)

ΔΟΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ 4887/2022 (ΦΕΚ Α'16)

ΜΕΡΟΣ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'- ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (Σκοπός - Γενικές αρχές κρατικών ενισχύσεων -Ορισμοί - Άρθ. 1-4)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'- ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (Επιλέξιμα Επενδυτικά Σχέδια - Επιλέξιμες /Μη επιλέξιμες Δαπάνες)
(Άρθ. 5-8)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'-ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Είδη -Εντάσεις -Ύψη - Ανώτατα ποσά -Άρθ. 9-12)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'- ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ (Δικαιούχοι - Χρηματοδοτικό Σχήμα - Ελάχιστο ύψος - Λοιπές προϋποθέσεις - Άρθ. 13-16)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ (Αίτηση - Αξιολόγηση - Απόφαση ένταξης Άρθ. 17-20)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' - ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ (Έλεγχος - Τροποποιήσεις - Ολοκλήρωση - Καταβολή ενισχύσεων - Άρθ. 21- 24)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ (Υποχρεώσεις ενισχυόμενων φορέων - Παρακολούθηση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων - Παράβολα - Ανάκληση υπαγωγής /Κυρώσεις - Άρθ. 25 - 28)

ΜΕΡΟΣ Β

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'- ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ

(Καθορισμός ποσών ενισχύσεων - Προκήρυξη καθεστώτων Άρθ. 29 - 30)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' - ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο των γενικών διατάξεων του ΜΕΡΟΥΣ Α' συστήνονται 13 καθεστώτα (ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΑ Α' έως ΙΓ') στα οποία χορηγούνται Περιφερειακές Ενισχύσεις (Άρθρα 13-14 Γ.Α.Κ.) ή/και Ενισχύσεις Εκτός Περιφερειακών (Άρθ. 31 -116)

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

- Μεταποίηση - Εφοδιαστική Αλυσίδα - Ν. 4887/2022 Υ.Α. 74086/21.7.2022 (ΦΕΚ 3890/Β/22.7.2022))“Προκήρυξη Καθεστώτος Ενισχύσεων "Μεταποίηση - Εφοδιαστική Αλυσίδα" του αναπτυξιακού νόμου 4887/2022”)
- Ενίσχυση Τουριστικών Επενδύσεων - Ν. 4887/2022 (Υ.Α. 79187/5.8.2022 (ΦΕΚ 4210/Β/9.8.2022) «Προκήρυξη Καθεστώτος Ενισχύσεων «Ενίσχυση Τουριστικών Επενδύσεων» του αναπτυξιακού νόμου 4887/2022»)
- Αγροδιατροφή - Πρωτογενής Παραγωγή και Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων - Αλιεία - Ν. 4887/2022 (Υ.Α. 94084/30.9.2022 (ΦΕΚ 5130/Β/1.10.2022) «Προκήρυξη Καθεστώτος Ενισχύσεων «Αγροδιατροφή - Πρωτογενής Παραγωγή και Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων - Αλιεία - Υδατοκαλλιέργεια» του ν. 4887/2022»)
- Επιχειρηματικότητα 360 - Ν. 4887/2022 (Υ.Α. 126997/28.12.2022 (ΦΕΚ 6872/Β/29.12.2022) “Προκήρυξη Καθεστώτος Ενισχύσεων «Επιχειρηματικότητα 360» του αναπτυξιακού νόμου 4887/2022”)

Σύσταση καθεστώτων (Άρθρα 31 - 116)

ΚΑΘΕΣΤΩΣ (άρθρα ν.4887/22)	ΓΙΑ ΣΧΕΔΙΑ ΜΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ / ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦ. ΕΝΙΣΧ.
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (31-37)	Ό,τι ορίζεται στον ΓΑΚ και έως 1 εκατομ./ Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (38-44)	Ό,τι ορίζεται στον ΓΑΚ και έως 1 εκατομ./ Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΝΕΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ (45-50)	Ό,τι ορίζεται στον ΓΑΚ και έως 1 εκατομ./ Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΣΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ (51-57)	Ό,τι ορίζεται στον ΓΑΚ και έως 1 εκατομ./ Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ (58-64)	Ό,τι ορίζεται στον ΓΑΚ και έως 1 εκατομ./ Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ - ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΑΛΙΕΙΑ - ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ (65-71)	Ό,τι ορίζεται στο Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ- ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ (72-77)	Ό,τι ορίζεται στο Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (78-83)	Ό,τι ορίζεται στον ΓΑΚ και έως 1 εκατομ./ Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (84-90)	Ό,τι ορίζεται στο Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (91-97)	Ό,τι ορίζεται στο Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (98-104)	Ό,τι ορίζεται στο Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ' ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΑΛΥΣΙΔΕΣ ΑΞΙΑΣ (105-110)	Ό,τι ορίζεται στον ΓΑΚ και έως 1 εκατομ./ Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών
ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ' ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ 3600 (111-116)	Ό,τι ορίζεται στο Παράρτημα Β για τις ενισχυόμενες δαπάνες εκτός Περιφερειακών

ΜΕΡΟΣ Γ

ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'- ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

(Μητρώα Αξιολογητών - Επιτροπή Αξιολόγησης - Επιτροπή Ενστάσεων - Όργανα Ελέγχου - Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων - Γνωμοδοτική Επιτροπή - Επιτροπή Αξιολόγησης Τροποποιήσεων Α.Υ. - Αποζημιώσεις Μελών Επιτροπών - Υποχρέωση «πόθεν έσχες» Αρθ. 117 - 125)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ, ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (Αρθ. 126 - 128)

ΜΕΡΟΣ Δ

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (Αρθ. 129):

- προβλέπεται η έκδοση 18 Υ.Α. / Κ.Υ.Α. για την επέκταση του νόμου και σε άλλες ενισχύσεις
- την ανάθεση αξιολόγησης σε ΕΦΕΠΑΕ ή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα
- τον καθορισμό διαδικασιών, και δικαιολογητικών και τη σύσταση των οργάνων ελέγχου, καταβολής (ή και ανάκτησης) των ενισχύσεων, ελέγχου τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, διαχείρισης των Μητρώων, τον καθορισμό αποζημιώσεων, κ.λ.π. θέματα

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (Αρθ. 130):

ισχύουν οι ήδη υπάρχουσες ΥΑ/ΚΥΑ για όλα τα παραπάνω, καθώς και οι υφιστάμενες ΚΥΑ ειδικών κατηγοριών επενδυτικών σχεδίων έως την έκδοση νέων κανονιστικών πράξεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α':

ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ (μη επιλέξιμοι ΚΑΔ & προϋποθέσεις επιλεξιμότητας)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β':

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Χορηγούμενες ενισχύσεις (άρθρο 4, παρ. 12, 13)

Περιφερειακές Ενισχύσεις (άρθρα 13, 14 ΓΑΚ)

- χορηγούνται για «αρχική επένδυση» (περιοχές «α» της Συνθήκης)
- χορηγούνται για «αρχική επένδυση σε νέα οικονομική δραστηριότητα» (περιοχές «γ» της Συνθήκης)

Μη Περιφερειακές Ενισχύσεις (Άρθρο 7 Ν.4887, Άρθρα 17-49 ΓΑΚ)

- χορηγούνται για σχέδια μη ολοκληρωμένου χαρακτήρα αρχικής επένδυσης: αφορά μόνο 7 καθεστώτα (Υ/Κ: Α', Β', Γ', Δ', Ε', Η', ΙΒ')
- χορηγούνται συμπληρωματικά προς τις περιφερειακές ενισχύσεις, για επιλέξιμες δαπάνες «εκτός περιφερειακών» (Παράρτημα Β' ν.4887)

Χαρακτήρας επενδυτικού σχεδίου - «Αρχική Επένδυση» (άρθρα 4, 16 ν.4887/22)

α. Δημιουργία νέας μονάδας

Στις Περιοχές «γ» του ΧΠΕ, οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για **αρχική επένδυση για νέα **οικονομική δραστηριότητα** στη συγκεκριμένη περιοχή (ο τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα – ΓΑΚ άρθρο 2 παρ. 51 & άρθρο 14 παρ. 3)*

β. επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας

(μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης).

γ. διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν

(με τον όρο **για τις μεγάλες επιχειρήσεις** ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου)

Στις Περιοχές «γ» του ΧΠΕ, οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για **αρχική επένδυση για νέα **οικονομική** στη συγκεκριμένη περιοχή*

δ. θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας (με τον όρο για τις μεγάλες επιχειρήσεις ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών (3) προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί).

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΣΑ.100372 (2021/Ν)
ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΜΕ ΙΣΧΥ ΑΠΌ 1.1.2022 ΕΩΣ 31.12.2027**

Περιοχές «α»

Κωδικός NUTS	Όνομασία της περιφέρειας NUTS	Μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης (μεγάλες επιχειρήσεις)
EL41	Βόρειο Αιγαίο	50 %
EL42	Νότιο Αιγαίο	30 %
EL43	Κρήτη	40 %
EL51	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	50 %
EL52	Κεντρική Μακεδονία	50 %
EL53	Δυτική Μακεδονία	40 %
EL54	Ήπειρος	50 %
EL61	Θεσσαλία	50 %
EL62	Ιόνια Νησιά	40 %
EL63	Δυτική Ελλάδα	50 %
EL64	Στερεά Ελλάδα	40 %
EL643	Ευρυτανία (αραιοκατοικημένη περιοχή)	40 %
EL65	Πελοπόννησος	40 %

Μη προκαθορισμένες περιοχές «γ»

Κωδικός NUTS	Ονομασία της περιφέρειας NUTS	Μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης (μεγάλες επιχειρήσεις)
EL302	Δυτικός Τομέας Αθηνών	15 %
EL305	Ανατολική Αττική	25 %
EL306	Δυτική Αττική	25 %
EL307	Πειραιάς, Νήσοι	25 %

Σημείωση:

Στον Κεντρικό, Βόρειο και Νότιο τομέα Αθηνών δεν χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις

Για τα επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες κάτω των 50 εκατ. EUR, το όριο αυτό προσαυξάνεται κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες για τις μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις και κατά 20 εκατοστιαίες μονάδες για τις μικρές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στη σύσταση της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (EE L 124 της 20.5.2003, σ. 36). Για μεγάλα επενδυτικά σχέδια, η εν λόγω μέγιστη ένταση ενίσχυσης υπόκειται σε προσαρμογή σύμφωνα με την παράγραφο 19 σημείο 3) των ΚΓΠΕ.

ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ανά είδος ενίσχυσης (ν.4887/22 άρθρα 10,11)

Είδος Ενίσχυσης	Επιχορήγηση (μεμονωμένα ή συνδυαστικά)	Φορολογική απαλλαγή (μεμονωμένα ή συνδυαστικά)	Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (μεμονωμένα ή συνδυαστικά)	Επιδότηση κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης (Αυτοτελώς)	Χρηματοδότηση Επιχειρηματικού κινδύνου (μόνο για το καθεστώς «ΝΕΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ»)
Μέγεθος Επιχείρησης					
Μεγάλη	-	80% του ανώτατου ποσοστού του ΧΠΕ ¹			Μη επιλέξιμες
Μεσαία ²	-	80% του ανώτατου ποσοστού του ΧΠΕ ¹			Μη επιλέξιμες
Μικρή – Πολύ Μικρή	80% του ανώτατου ποσοστού του ΧΠΕ ¹	100% του ανώτατου ποσοστού του ΧΠΕ ¹			
Επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμο κόστος άνω των 50 εκατομμυρίων	<ul style="list-style-type: none"> • Για το τμήμα έως 50 εκατομ. το 100% του ανώτατου περιφερειακού ορίου (χωρίς προσαύξηση ΜΜΕ) • Για το τμήμα άνω των 50 εκατομ. έως 100 εκατομ. το 50% του ανώτατου περιφερειακού ορίου • Για το τμήμα άνω των 100 εκατομ. 0% δεν χορηγείται ενίσχυση 				

Σημείωση 1

Ανάλογα με το καθεστώς, δύναται να χορηγείται +20% πλέον του αναφερόμενου ποσοστού, για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε:

- ορεινές περιοχές (κατά ΕΛ.ΣΤΑΤ.)
- περιοχές που βρίσκονται σε απόσταση τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα
- νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων
- περιοχές που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές
- οργανωμένοι χώροι υποδοχής (Β.Ε.Π.Ε., Ε.Π., θύλακες καινοτομίας κ.λ.π.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επένδυσης
- διατηρητέα κτίρια (μόνο +10%)
- αφορούν σε επαναλειτουργία βιομηχανικών μονάδων

Σημείωση 2 (αφορά μόνο μεσαίες επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια στις Π.Ε. Έβρου, Ροδόπης και Ξάνθης)

Περιφερειακή Ενότητα	Προσαύξηση του ποσοστού έντασης της ενίσχυσης κατά	Δυνατότητα Επιχορήγησης σε μέρος του ποσοστού έντασης	Τελικό μείγμα ενισχύσεων Επιχορήγηση + άλλο
Έβρου	10%	60%	60% + 40%
Ροδόπης	5%	30%	30% + 70%
Ξάνθης	5%	30%	30% + 70%

ΑΝΩΤΑΤΑ ΠΟΣΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

(Ν.4887/22 άρθρο 12)

Για το προσδιορισμό των ανώτατων ποσών χορήγησης των επενδυτικών σχεδίων του νόμου που υλοποιούνται σε όλη την επικράτεια (ανά φορέα / συνδεδεμένων – συνεργαζόμενων επιχειρήσεων) εφαρμόζονται τα παρακάτω:

Διάστημα υπολογισμού σώρευσης	3ετία (από την υποβολή αίτησης υπαγωγής)
Όριο ανά επενδυτικό σχέδιο*	έως 10 εκατομ. € (πλέον 50% για φορολογική απαλλαγή) Ορίζεται στην προκήρυξη και μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης
Όριο για την επιχείρηση	20 εκατομ. € (πλέον 50% για ενίσχυση αποκλειστικά με φορολογική απαλλαγή)
Όριο συνολικά για συνδεδεμένες / συνεργαζόμενες/ όμιλο	30 εκατομ. € (πλέον 50% για για ενίσχυση αποκλειστικά με φορολογική απαλλαγή)

ΕΝΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β' ν. 4887)

Δαπάνες έκτος περιφερειακών ενισχύσεων ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β' ν.4887	Εντάσεις	Ανώτατα όρια ενίσχυσης
1. Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.) (μόνο για Νέες ΜΜΕ)	Ένταση 50% των δαπανών	Έως 5% επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και max. έως 50.000€
2. Δαπάνες εκκίνησης για τις νεοσύστατες και υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.)		Έως 20% επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και max. έως 200.000€ Διπλασιασμός πλαφόν για «καινοτόμες»
3. Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης (άρθρο 25 Γ.Α.Κ.) Βιομηχανική έρευνα /Πειραματική ανάπτυξη/ Μελέτες σκοπιμότητας	Ένταση έως 50% - 25% - 50% αντίστοιχα	Έως 20% επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και max. 200.000 €
4. Δαπάνες καινοτομίας για ΜμΕ (άρθρο 28 Γ.Α.Κ.)	Ένταση 50% των δαπανών	Έως 20% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και max. έως 200.000€
5. Δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις (άρθρο 29 Γ.Α.Κ.)	Ένταση έως 15% των δαπανών για Μεγάλες/ έως 50% για ΜΜΕ	Έως 10% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και max. 100.000€
6. Επενδυτικές δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 36 Γ.Α.Κ.)	Ένταση έως 40% των δαπανών, + 10 (μεσαίες) / + 20 (μικρές), + 15% περιοχές α' / +5% σε περιοχές γ'	Έως 20% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και max. 200.000€
7. Επενδυτικές δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης (άρθρο 38 Γ.Α.Κ.)	Ένταση 30% των δαπανών για Μεγάλες/ +20% Μικρές/ +10%Μεσαίες/ +15% σε περιοχές α' / +5% περιοχ. γ'	Έως 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων και max. 100.000€
8. Επενδυτικές δαπάνες για τη συμπαράγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από Α.Π.Ε. (άρθρο 40 Γ.Α.Κ.)	Ένταση 45% των δαπανών για Μεγάλες/ +20% Μικρές/ +10%Μεσαίες/ +15% σε περιοχές α' / +5% περιοχ. γ'	Έως 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων
9. Δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (άρθρο 41 Γ.Α.Κ.)	Ένταση 45% των δαπανών για Μεγάλες/ +20% Μικρές/ +10%Μεσαίες/ +15% σε περιοχές α' / +5% περιοχ. γ'	Έως 20% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων
10. Δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης (άρθρο 46 Γ.Α.Κ.)	Ένταση 45% των δαπανών για Μεγάλες/ +20% Μικρές/ +10%Μεσαίες/ +15% σε περιοχές α' / +5% περιοχ. γ'	Έως 20% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων
11. Δαπάνες για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων (άρθρο 45 Γ.Α.Κ.)	Ένταση 50% των δαπανών	Έως 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων
12. Δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων (άρθρο 47 Γ.Α.Κ.)	Ένταση 35% των δαπανών για Μεγάλες/ +20% Μικρές/ +10%Μεσαίες/ +15% σε περιοχές α' / +5% περιοχ. γ'	Έως 40% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων
13. Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση (άρθρο 31 Γ.Α.Κ.).	Ένταση 50% των δαπανών/ +10% για ΑΜΕΑ-μειονεκτούντες/+20% Μικρές/ +10%Μεσαίες	Έως 10% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων
14. Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις (άρθρο 19 Γ.Α.Κ.)	Ένταση έως 50% των δαπανών	Έως 10% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους περιφερειακών ενισχύσεων
15. Ενισχύσεις για εργαζομένους σε μειονεκτική θέση (άρθρα 32-35 Γ.Α.Κ.) Σε μειονεκτική θέση/ με αναπηρία/ πρόσθετες δαπάνες απασχόλησης	Ένταση 50% / 75%/ 100% των επιλέξιμων δαπανών, ανάλογα με την περίπτωση	

Για τις δαπάνες παρ. 6-10 απαιτείται η έκδοση ΚΥΑ για την εξειδίκευσή τους, τον τρόπο υπολογισμού τους κ.α.

ΕΙΔΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (άρθρο 9 ν.4887/2022)

Α. Φορολογική απαλλαγή	Β. Επιχορήγηση	Γ. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing)	Δ. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης	Ε. Χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου (μόνο για το καθεστώς ΝΕΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ)
<p>Απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους.</p> <p>Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αποθεματικό, το οποίο τηρείται σε διακριτό λογαριασμό στις οικονομικές καταστάσεις.</p>	<p>Δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.</p> <p>Η ενίσχυση της επιχορήγησης παρέχεται μόνον στις Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις (εκτός εξαιρέσεων βάσει περιοχής για τις Μεσαίες)</p>	<p>Κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) η οποία συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησής τους και εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις.</p> <p>Η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη και η προθεσμία άρχεται από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης.</p>	<p>Κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους (άρθρο 2, παρ. 31 Γ.Α.Κ.) των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και οι οποίες δεν λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση.</p> <p>Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της δημιουργίας του επενδυτικού σχεδίου υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τα άλλα είδη ενισχύσεων.</p>	<p>Επιδότηση επιτοκίου δανείων μειωμένης εξασφάλισης ή των εξόδων ασφάλισης των δανείων υψηλού κινδύνου που καταβάλλεται στα πιστωτικά ιδρύματα που τα χορηγούν.</p> <p>Παρέχεται μόνο σε υπό σύσταση Πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις, στις οποίες μετέχουν μόνο φυσικά πρόσωπα, χωρίς προηγούμενη επιχειρηματική δραστηριότητα και βάσει εισοδηματικών κριτηρίων</p>

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ (Άρθρο 15, παρ.2, ν.4887)

- α. για **μεγάλες** επιχειρήσεις, στο ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ
- β. για **μεσαίες** επιχειρήσεις στο ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ
- γ. για **μικρές** επιχειρήσεις, στο ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ
- δ. για **πολύ μικρές** επιχειρήσεις, στο ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ,
- ε. για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011 (Α' 216), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ), τους Αστικούς Συνεταιρισμούς, τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4384/2016 (Α' 78) στο ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

Σημείωση:

Το μέγεθος του φορέα του επενδυτικού σχεδίου προσδιορίζεται με βάση την εταιρική σύνθεση που δηλώνεται ότι αυτός θα έχει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, και όχι με **βάση την Εταιρική σύνθεση του χρόνου υποβολής της αίτησης υπαγωγής**. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με βάση την εταιρική σύνθεση όπως θα ισχύει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών και να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης (οικονομικά στοιχεία και τις υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης αυτών για τα δύο τελευταία έτη πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής).

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ (Άρθρο 14 Ν. 4887/22)

Σύμφωνα με το Άρθρο 14 Ν. 4887/22:

- Ο φορέας συμμετέχει στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου είτε με ίδια κεφάλαια, είτε με εξωτερική χρηματοδότηση.
- Στο είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου δεν πρέπει να περιλαμβάνεται κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.

Ίδια Κεφάλαια (προκήρυξη)

- με αύξηση του μετοχικού/εταιρικού κεφαλαίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων, μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής ή 12 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης (24 για εισηγμένες): τεκμηρίωση της επάρκειας διαθεσίμων ή της διαθεσιμότητας του ποσού
- με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον : έλεγχος ρευστότητας της επιχείρησης
- με την ανάλωση υφιστάμενων φορολογηθέντων αποθεματικών και κερδών εις νέον (δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση ορισμένου χρόνου) : έλεγχος ρευστότητας της επιχείρησης

Εξωτερική χρηματοδότηση (προκήρυξη)

- με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, μακροπρόθεσμης διάρκειας (ορίζεται min), αποκλειομένης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού (ελέγχονται οι εξασφαλίσεις / ορίζεται στην προκήρυξη αν απαιτείται έγκριση ή πρόθεση χορήγησης ή πρόθεση λήψης κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής)
- με δάνειο από fund
- με ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Ν.4887/2022 ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Άρθρο 17 : Υποβολή αίτησης υπαγωγής

- Υπηρεσίες Υποδοχής ανά Περιφέρεια και ύψος επενδυτικού σχεδίου
- Διαδικασία υποβολής (αποκλειστικά ηλεκτρονική αίτηση / ΠΣ-Αν)
- Διαδικασία ελέγχου πληρότητας
- Έκθεση πιστοποίησης Ε.Σ. ύψους άνω των 700.000 € (από μέλος Οικ. Επιμελ. του ΕΜΠΙΑ)

Άρθρο 18 : Περιεχόμενο αξιολόγησης

Η διενέργεια αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων περιλαμβάνει:

- Έλεγχο νομιμότητας
- Αξιολόγηση εύλογου κόστους
- Έλεγχο δεικτών βαθμολόγησης

Άρθρο 19 : Όργανα και διαδικασία αξιολόγησης

- Επιτροπή Αξιολόγησης Άρθρου 118 / Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών (ΕΜΠΙΑ) / Μητρώο Ορκωτών Λογιστών / Ενδιάμεσος Φορέας Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα» / Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα
- Είδη Αξιολόγησης
- Οδηγός Αξιολόγησης (Υπουργική Εγκύκλιος)

Άρθρα 117 - 119 & 121: Όργανα αξιολόγησης

- Μητρώα Αξιολογητών (ΕΜΠΙΑ / Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών) - Οδηγός Δεοντολογίας Αξιολογητών
- Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων (118)
- Επιτροπή Ενστάσεων (119)
- Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών (121) - Οδηγός Διαχείρισης Μητρώου

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ (άρθρο 17)

ΦΟΡΕΙΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑ	ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ- ΘΡΑΚΗΣ)	ΔΠΑ	1.000.000 - 3.000.000€ (των Πο2, Πο3, Πο4)
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	Πο1	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	Πο2	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Πο3	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Πο4	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Πο5	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	Πο6	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	Πο7	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Πο8	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	Πο9	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	Πο10	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	Πο11	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	Πο12	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	Πο12	έως 1.000.000 €
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	Πο13	έως 1.000.000 €
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΥΠΕ	όλα τα λοιπά

ΒΑΣΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- **Προκήρυξη του καθεστώτος (Υπουργική Απόφαση Άρθρου 3ο)**

- ✓ Περιέχονται όλες οι διατάξεις του νόμου που την διέπουν (όπως αναφέρονται στο νόμο, είτε όπως εξειδικεύονται για τη συγκεκριμένη προκήρυξη)
- ✓ Κατά την αξιολόγηση ο αξιολογητής ανατρέχει στο νόμο, στα σημεία όπου παραπέμπεται από την προκήρυξη

- **Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (ΚΥΑ) για σχέδια ειδικών κατηγοριών**

Πρόσθετοι όροι και προδιαγραφές οι οποίες δεν περιέχονται στην προκήρυξη, για επενδυτικά σχέδια/ δαπάνες :

- ✓ Σχέδια εκσυγχρονισμού ξενοδοχείων
- ✓ Σχέδια πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής (δύο διαφορετικές, ως προς τους δικαιούχους /μέγεθος και το ύψος της αιτούμενης ενίσχυσης)
- ✓ Σχέδια μεταποίησης γεωργικών προϊόντων
- ✓ Δαπάνες για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, ενεργειακής απόδοσης, χρήσης ΑΠΕ κλπ. (παρ. 6-10 Παράρτημα Β ν.4887/ άρθρα 36,38,40,41,46 Γ.Α.Κ.)

- **ΠΣ- Αν (Πληροφοριακό Σύστημα Αναπτυξιακών Νόμων)**

- ✓ θα περιέχει ελέγχους ορθότητας και αυτοματισμούς βάσει των διατάξεων του θεσμικού πλαισίου
- ✓ απαραίτητη η επικαιροποίηση των πεδίων του ΠΣ-Αν σύμφωνα με τον Οδηγό Αξιολόγησης, ώστε να εκτελούνται οι σωστοί υπολογισμοί και έλεγχοι ορθότητας

- **Οδηγός Αξιολόγησης του καθεστώτος**

- ✓ εκδίδεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης (Άρθρο 19 Ν.4887)
- ✓ αναλυτικές οδηγίες προς τον αξιολογητή για την εξέταση κάθε αρχείου και δικαιολογητικού της αίτησης του φορέα, ώστε: α) να χρησιμοποιείται σωστά το ΠΣ-Αν και β) να ελέγχεται η πλήρωση των όρων και προϋποθέσεων νομιμότητας

ΕΙΔΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (άρθρο 19 παρ. 3, Ν.4887)

Συγκριτική αξιολόγηση

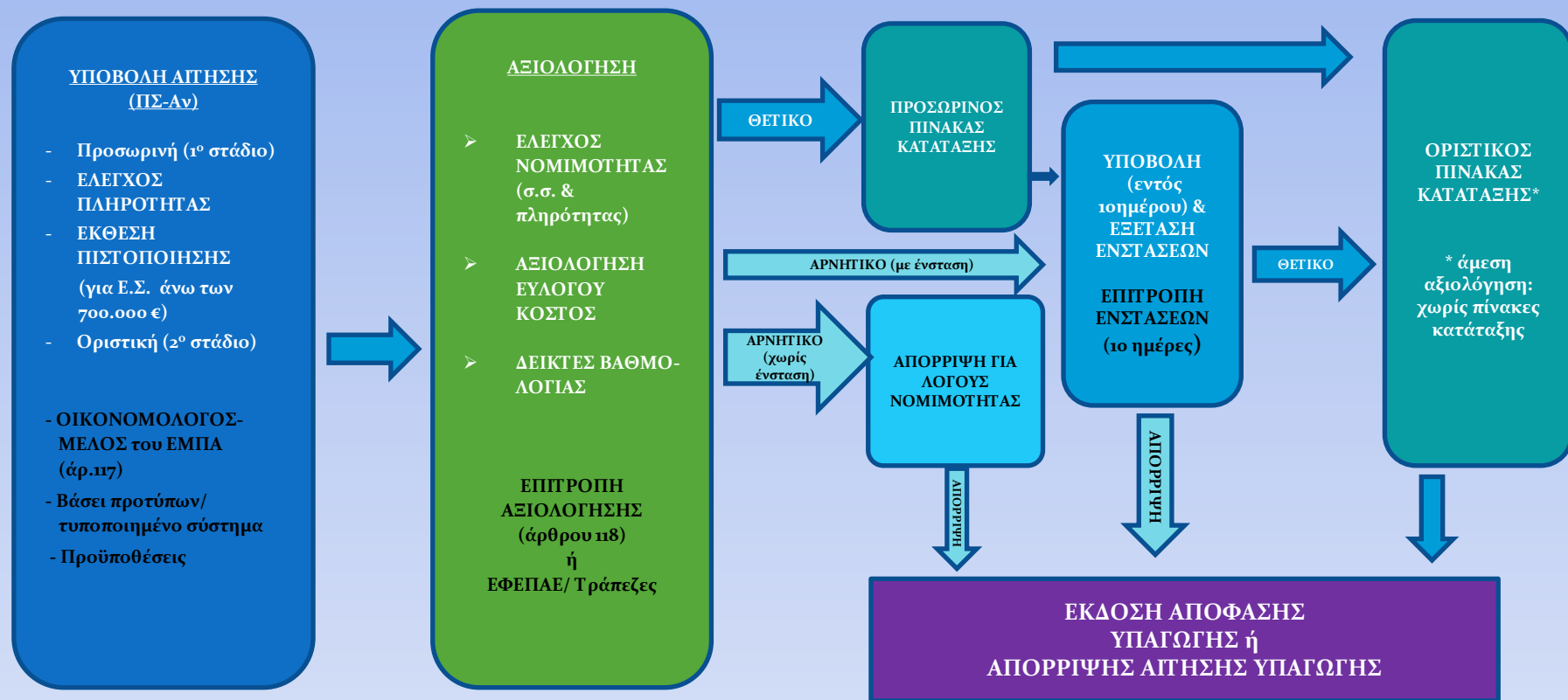
- Πίνακες βαθμολογικής κατάταξης των επενδυτικών σχεδίων (Προσωρινός - Οριστικός μετά την εξέταση ενστάσεων)
- Αποφάσεις υπαγωγής μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης όλων των σχεδίων ανά κύκλο / φορέα υποδοχής (ορισμός κονδυλίων ανά καθεστώς, ανά είδος ενίσχυσης, ανά Περιφέρεια-φορέα υποδοχής)
- Προκηρύξεις με διάρκεια ισχύος 3 μήνες χωρίς παράταση (Άρθρο 3ο)

Άμεση Αξιολόγηση

- Αξιολόγηση κάθε επενδυτικού σχεδίου κατά προτεραιότητα βάσει αριθμού πρωτοκόλλου της αίτησης
- Υπαγωγή εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις νομιμότητας και βαθμολογίας, μέχρις εξαντλήσεως των κονδυλίων
- Προκηρύξεις άπαξ ετησίως (Άρθρο 3ο)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (Άρθρα 17-20 ν. 4887 και οικείας προκήρυξης)

Συνοπτική σχηματική απεικόνιση της διαδικασίας αξιολόγησης

Ολοκληρώνεται εντός 45 ημερών (30 για άμεση αξιολόγηση) διαφορετικά ανατίθεται σε μέλος του Μητρώου Ορκωτών Ελεγκτών-Λογιστών (άρθρου 17) με προθεσμία 10 ημέρες

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ – ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ

Σκοπός

- Να διασφαλίζεται η ύπαρξη της απαιτούμενης τεκμηρίωσης ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση του Ε.Σ.
- Διενεργείται κατά την υποβολή από το μέλος ΕΜΠΑ-Οικονομολόγο (και κατά την αξιολόγηση από την Επιτροπή Αξιολόγησης, τυπικά ή ατύπως)
- Απαιτούμενα δικαιολογητικά που δεν υποβλήθηκαν, ζητούνται (**άπαξ**) από την Επιτροπή Αξιολόγησης, με προθεσμία υποβολής 7 ημερών & γίνονται δεκτά υπό την προϋπόθεση ότι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την έκδοση τους κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης

Τι ελέγχεται

- Δεν ελέγχεται το σύνολο των δικαιολογητικών του Παραρτήματος της Προκήρυξης αλλά μόνο όσα αναφέρονται στο τυποποιημένο σύστημα ελέγχου
- Η υποβολή ή μη του δικαιολογητικού που ορίζεται στο Παράρτημα 1 ή και εναλλακτικού
- Ο εκδότης του δικαιολογητικού
- Δεν ελέγχεται το περιεχόμενο (εκτός αν υπάρχει ειδική αναφορά)

Πώς ελέγχεται

- Βάσει του σχετικού Παραρτήματος της Προκήρυξης
- Οδηγού Αξιολόγησης
- ΠΣ-Αν: Αίτηση υπαγωγής του αξιολογούμενου επενδυτικού σχεδίου

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ – ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ

Ο Αξιολογητής/Επιτροπή Αξιολόγησης διενεργεί το σχετικό έλεγχο, βάσει του τυποποιημένου συστήματος ελέγχου πληρότητας που πραγματοποιείται στο ΠΣ-Αν. Ειδικότερα ο Αξιολογητής/Επιτροπή Αξιολόγησης, εξετάζει την υποβολή ή μη των κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος και τον χαρακτήρα του επενδυτικού σχεδίου, δικαιολογητικών.

Σε περίπτωση υποβολής δικαιολογητικού, που διαφέρει από αυτό που ορίζεται στο Παράρτημα Α' της οικείας προκήρυξης, δύναται να γίνει αποδεκτό κατά τον έλεγχο πληρότητας, εφόσον ο φορέας παρέχει αιτιολόγηση για την υποβολή του. Η επάρκεια του εν λόγω δικαιολογητικού ως προς την τεκμηρίωση των σχετικών στοιχείων της αίτησης υπαγωγής, αξιολογείται κατά τον έλεγχο νομιμότητας.

Δεν εξετάζεται ο χρόνος έκδοσης των υποβληθέντων δικαιολογητικών, ο οποίος εξετάζεται στο επόμενο στάδιο του ελέγχου νομιμότητας.

Ο έλεγχος πληρότητας των κατά περίπτωση (επενδυτικού σχεδίου) απαιτούμενων δικαιολογητικών, πραγματοποιείται στο ΠΣ-Αν και ο Αξιολογητής / Επιτροπή Αξιολόγησης απαντά στις ερωτήσεις του τυποποιημένου συστήματος ελέγχου πληρότητας.

Σημείωση 1: Τυχόν αρνητική απάντηση στο τυποποιημένο σύστημα ελέγχου πληρότητας στο ΠΣ-Αν, δεν αποτελεί αιτία απόρριψης του επενδυτικού σχεδίου σε αυτό το στάδιο της αξιολόγησης και δεν επηρεάζει την συνέχιση και ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Η αξιολόγηση ολοκληρώνεται πλήρως, ακόμη και στην περίπτωση που δεν έχουν υποβληθεί κάποια δικαιολογητικά.

Σημείωση 2: Κατά τον έλεγχο πληρότητας των υποβληθέντων δικαιολογητικών ο αξιολογητής, παράλληλα με τον παρόντα Οδηγό, θα πρέπει να ανατρέχει και στο Παράρτημα 1 της οικείας Προκήρυξης, όπου αναφέρονται αναλυτικά τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για κάθε περίπτωση.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ – ΠΛΗΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Στον εκάστοτε Οδηγό Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων σε πλήρη αντιστοίχιση με τις καρτέλες στο ΠΣ-Αν. αναγράφονται οι οδηγίες ελέγχου πληρότητας των δικαιολογητικών της αίτησης υπαγωγής για το ‘Τυποποιημένο σύστημα ελέγχου πληρότητας’.

Παρακάτω αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένα στοιχεία του τυποποιημένου συστήματος ελέγχου πληρότητας για το καθεστώς ενίσχυσης «ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ»

1.1	Έλεγχος δικαιολογητικών αίτησης υπαγωγής
1.1.1	Η αίτηση υπαγωγής συνοδεύεται από υπογεγραμμένη Υπεύθυνη Δήλωση; <i>Εξετάζεται ότι η Υ.Δ. φέρει μία τουλάχιστον ψηφιακή υπογραφή - χωρίς να ελέγχεται η ταυτότητα του/των υπογράφωντος/ων.</i>
1.2	Έλεγχος δικαιολογητικών δραστηριότητας νομικών προσώπων
1.2.1	Έχουν υποβληθεί τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση της νόμιμης υπόστασης , του υφιστάμενου φορέα, (για τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά, βλ. παράγραφο 4 του Κεφ. Γ του Παραρτήματος Α της οικείας προκήρυξης) <i>Γενικές οδηγίες για τον έλεγχο των εν λόγω δικαιολογητικών:</i> ο Βεβαίωση καταχώρησης σε Μητρώο απαιτείται για κάθε μορφή επιχείρησης) ο Καταστατικό υποβάλλεται για κάθε μορφή εταιρείας.
1.3	Έλεγχος δικαιολογητικών μεγέθους φορέα (ΜΜΕ)
1.3.1	Εφόσον ο φορέας δεν δηλώνει «Μεγάλη» επιχείρηση, έχει υποβληθεί δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ); <i>Το εν λόγω δικαιολογητικό απαιτείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α (Κεφ. Γ, παρ. 7), για τον υπολογισμό του μεγέθους του φορέα με βάση τη μετοχική/εταιρική του σύνθεση κατά το χρόνο έναρξης εργασιών</i>

1.4	Έλεγχος δικαιολογητικών του επενδυτικού σχεδίου
1.4.1	Έχει υποβληθεί η άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας ή εναλλακτικό δικαιολογητικό; <i>Δεν απαιτείται για υπό ίδρυση μονάδα</i>
1.5	Έλεγχος δικαιολογητικών τρόπων χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου
A.	Έλεγχος δικαιολογητικών για Χρηματοδότηση μέσω αύξησης κεφαλαίου με νέες εισφορές μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής
1.5.1	Έχει υποβληθεί Απόφαση Γενικής Συνέλευσης του φορέα για την υποβολή αίτησης υπαγωγής στο ν.4887/2022 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου; <i>Το δικαιολογητικό είναι υποχρεωτικό μόνο για φορείς οι οποίοι έχουν Γενική Συνέλευση</i>
B.	Έλεγχος δικαιολογητικών για Χρηματοδότηση μέσω αύξησης κεφαλαίου με νέες εισφορές πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής
Γ.	Έλεγχος δικαιολογητικών για Χρηματοδότηση μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης
Δ.	Έλεγχος δικαιολογητικών για Χρηματοδοτική μίσθωση
1.6.	Έλεγχος δικαιολογητικών βαθμολογίας δεικτών ωριμότητας επενδυτικού σχεδίου
1.6.1	Έχει υποβληθεί η Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την νέα επένδυση (εφόσον απαιτείται);

ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ & ΔΕΙΚΤΩΝ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

Έλεγχος δικαιολογητικών και προϋποθέσεων νομιμότητας

- Έλεγχος **Τεκμηρίωσης**
- Επικαιροποίηση των στοιχείων αίτησης υπαγωγής
- Βάσει των Σημείων Ελέγχου του Οδηγού Αξιολόγησης

Έλεγχος Δαπανών και δυνατότητας χρηματοδότησης

- Επιλεξιμότητα δαπανών
- Αξιολόγηση εύλογου κόστους
- Οριστικοποίηση ενισχυόμενου κόστους
- Έλεγχος **δυνατότητας κάλυψης χρηματοδοτικού σχήματος**
- Βάσει των Σημείων Ελέγχου του Οδηγού Αξιολόγησης

Ερωτήσεις Ελέγχου Νομιμότητας

- Ερωτήσεις ελέγχου πλήρωσης των όρων και προϋποθέσεων του θεσμικού πλαισίου
- Έστω και μία αρνητική απάντηση σε ερωτήσεις ελέγχου νομιμότητας, επισύρει την απόρριψη του Ε.Σ.

Έλεγχος Βιωσιμότητας – Δείκτες Βαθμολογίας

- Έλεγχος **απολογιστικών στοιχείων Φορέα**
- Ορθότητα και η τεκμηρίωση παραδοχών βιωσιμότητας / απολογιστικών στοιχείων
- Έλεγχος **δεικτών Βαθμολογίας** και επικαιροποίηση των καταχωρήσεων στις καρτέλες Βαθμολογίας του ΠΣ-Αν.

Τεκμηρίωση στοιχείων αξιολόγησης

- Τεκμηρίωση κρίσιμων σημείων της αξιολόγησης
- Επισύναψη εγγράφων αξιολόγησης

Η διαδικασία αξιολόγησης πρέπει να ολοκληρωθεί στο σύνολό της ακόμη και σε περίπτωση που εντοπιστεί λόγος απόρριψης, ώστε ο φορέας να μπορεί να υποβάλει την προβλεπόμενη ένσταση γνωρίζοντας όλους τους λόγους απόρριψης αλλά και τυχόν δυσμενείς μεταβολές παραμέτρων του επενδυτικού σχεδίου.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

περιλαμβάνει με ποινή αποκλεισμού τα εξής (Άρθρο 18 Ν.4887/22):

- (τεκμηρίωση για την) πλήρη συμμόρφωση της αίτησης υπαγωγής και του υπό έγκριση επενδυτικού σχεδίου με τις διατάξεις του νόμου 4887/2022 και τους όρους της προκήρυξης
- τεκμηρίωση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου
- τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου μέσω ιδίων κεφαλαίων ή με εξωτερική χρηματοδότηση

Ελέγχονται:

- Εκδότης ή και ο υπογράφων
- Ισχύς δικαιολογητικών
- Περιεχόμενο των δικαιολογητικών σύμφωνα με το σχετικό Παράρτημα Προκήρυξης και τον Οδηγό Αξιολόγησης

Διευκρινιστικό Μήνυμα/ Υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων

- «άπαξ»: αφού ολοκληρωθεί ο έλεγχος ΟΛΩΝ των σημείων ελέγχου
- συντάσσεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης – αποστέλλεται μέσω ΠΣ-Αν
- τάσσεται προθεσμία απάντησης: έως 7 ημέρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Χαρακτήρας επενδυτικού σχεδίου – «Αρχική Επένδυση»

(άρθρα 4 & 16 Ν.4887/22)

<p>Χαρακτήρας «αρχικής επένδυσης»</p> <p>(Άρθρο 2, παρ. 49, 51 ΓΑΚ 561/2014)</p> <p>Στοιχεία τεκμηρίωσης</p>	<p>α. δημιουργία νέας μονάδας <i>*Στις Περιοχές «γ» του ΧΠΕ, οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή (ο τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα - ΓΑΚ άρθρο 2 παρ. 51 & άρθρο 14 παρ. 3)</i></p>	
	<p>β. επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας <i>(μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Άδεια λειτουργίας με τις αναγκαίες συμπληρωματικές εγκρίσεις ή /και Υ.Δ. μηχανικού παραγωγής - Έλεγχος της δηλωθείσας νέας δυναμικότητας και διεκρίνηση αν απαιτείται
	<p>γ. διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (με τον όρο για τις μεγάλες επιχειρήσεις ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου) <i>*Στις Περιοχές «γ» του ΧΠΕ, οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Οικονομοτεχνική μελέτη</u> (τεχνική περιγραφή υφιστάμενης & νέας παραγωγής και αναλυτική αναφορά των παγίων που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου) - σχετικό Απόσπασμα Μητρώου Παγίων με την αναπόσβεστη αξία κατά την τελευταία χρήση - στοιχεία υφιστάμενης και νέας δυναμικότητας που δηλώνονται στην Αίτηση - Προσάρτημα 2 (τεχνικά σχέδια) οικονομοτεχνικής μελέτης
	<p>δ. θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας (με τον όρο για τις μεγάλες επιχειρήσεις ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών (3) προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Οικονομοτεχνική μελέτη</u> (αναλυτική τεχνική περιγραφή) - Προσάρτημα 2 (τεχνικά σχέδια) και, - εφόσον πρόκειται για Μεγάλη επιχείρηση, Μητρώο Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της εγκατάστασης με τις ετήσιες αποσβέσεις, για την τελευταία ζετία. - Επιπλέον τεκμηρίωση όρων για εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων κατά περίπτωση

Σε περίπτωση που δεν τεκμηριώνεται η συγκεκριμένη περίπτωση αρχικής επένδυσης αλλά τεκμηριώνεται κάποια άλλη περίπτωση αρχικής επένδυσης με βάση τα υποβληθέντα δικαιολογητικά αποεπιλέγεται το αντίστοιχο πεδίο στο ΠΣ-Αν επιλέγεται το ορθό και η αξιολόγηση συνεχίζεται κανονικά. Αν δεν τεκμηριώνεται, το αντίστοιχο πεδίο πρέπει να παραμένει επιλεγμένο, απαντάται αρνητικά η σχετική ερώτηση ελέγχου νομιμότητας(3.1.2) και το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται. (Σημείο Ελέγχου 3.9 Οδηγού)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Χαρακτήρας επενδυτικού σχεδίου – «Αρχική Επένδυση»

1.1	Περιεχόμενο της Ενότητας – Χαρακτήρας αρχικής επένδυσης	
1.1.1	Σύντομη Περιγραφή του αντικείμενου της Ενότητας	
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΡΤΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ		
1.1.2	Χαρακτήρας αρχικής επένδυσης	
1.1.2.1	Δημιουργία νέας μονάδας	☒
1.1.2.2	Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας	☐
1.1.2.3	Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, με τον όρο ότι οι ενισχυόμενες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά διακόσια τοις εκατό (200%) τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο φορολογικό έτος που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου	☐
1.1.2.4	Θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, υπό την προϋπόθεση ότι εάν αφορά μεγάλες επιχειρήσεις οι ενισχυόμενες δαπάνες πρέπει να υπερβαίνουν τις αποσβέσεις, κατά τη διάρκεια των τριών (3) προηγούμενων φορολογικών ετών, εκείνων των στοιχείων του ενεργητικού, οι οποίες συνδέονται με τη δραστηριότητα, που πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Αν δεν αποσβώνονται σαφώς οι συνδόμενες με τη δραστηριότητα αποσβέσεις, δεν συντρέχει η προβλεπόμενη στο παρόν προϋπόθεση.	☐
1.1.2.5	Το Επενδυτικό Σχέδιο περιλαμβάνει την απόκτηση στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης	ΔΕΝ ΕΜΠΙΠΤΕΙ
1.1.3	Το Επενδυτικό Σχέδιο αφορά σε επαναλειτουργία βιομηχανικής μονάδας, που έχει παύσει τη λειτουργία της για δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής	ΟΧΙ
1.1.4	Το Επενδυτικό Σχέδιο υλοποιείται σε κτήριο το οποίο είναι χαρακτηρισμένο ως διατηρητέο;	ΟΧΙ

2.1						Δυναμικότητα της Επιχείρησης	
Τα στοιχεία δυναμικότητας που θα δοθούν αφορούν		Το σύνολο της επιχείρησης για τη δραστηριότητα (ΚΑΔ) της ενότητας.		☒			
		Το τμήμα των εγκαταστάσεων της επιχείρησης που σχετίζεται με την ενότητα.		☐	Προσδιορίστε:		
a/a	Προϊόντα Επενδυτικού Σχεδίου	Μονάδα Μέτρησης	Χρονική Περίοδος Αναφοράς	Δυναμικότητα Υφιστάμενη	Μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου		
1	ΑΡΤΟΣ 350 γραμμάρια	Κιλά	Έτος	0,00	945.000,00		
	ΑΡΤΟΣ 500 γραμμάρια (μισό κιλό)	Κιλά	Έτος	0,00	450.000,00		
3	ΑΡΤΟΣ 1000 γραμμάρια (1 κιλό)	Κιλά	Έτος	0,00	900.000,00		
Παρατηρήσεις							
2.2							
2.2.1							
2.2.2							
2.2.3							
2.2.4							
2.2						0,00	KW
2.2.2						0,00	KW
2.2.3						500,00	KW
2.2.4						500,00	KW

Παράδειγμα αίτησης για ίδρυση νέας παραγωγικής μονάδας παραγωγής άρτου και ειδών ζαχαροπλαστικής με
α) δυναμικότητα

- i) 945.000.000 κιλών άρτου/ έτος (350 γραμμαρίων),
  - ii) 450.000.000 κιλών άρτου/ έτος (500 γραμμαρίων),
  - iii) 900.000.000 κιλών άρτου/ έτος (1000 γραμμαρίων) και
- β) ισχύς μηχανημάτων 500 kW

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ Αντικείμενο Δραστηριότητας Επενδυτικού Σχεδίου

Προσδιορισμός του ορθού
ΚΑΔ της κύριας
δραστηριότητας του
επενδυτικού σχεδίου

- Τεκμηρίωση του ΚΑΔ που έχει δηλωθεί για την επένδυση, βάσει της οικονομοτεχνικής μελέτης (τεχνική περιγραφή), των Προσαρτημάτων αυτής ή και τυχόν λοιπών στοιχείων της αίτησης
- Εφόσον ο δηλωθείς ΚΑΔ δεν τεκμηριώνεται, χρήση των πινάκων «ΚΑΔ 2008» και των πινάκων ΚΑΔ της προκήρυξης για τον σωστό προσδιορισμό του ΚΑΔ,
- Αλλαγή του δηλωθέντος ΚΑΔ, εφόσον απαιτείται, στο αντίστοιχο πεδίο του ΠΣ-Αν (με την προϋπόθεση ότι ο «νέος» ΚΑΔ είναι επιλέξιμος
- Έλεγχος επιλεξιμότητας και έλεγχος τήρησης τυχόν πρόσθετων όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής, βάσει των υποβληθέντων στοιχείων του φακέλου
- Αν βάσει του νέου ΚΑΔ το σχέδιο εμπίπτει στον τομέα μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, ζητείται από την υπηρεσία υποδοχής η έκφραση γνώμης από την ΔΑΟΚ και συνεχίζεται κανονικά η αξιολόγηση

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Έλεγχος Ενιαίου Ε.Σ. (άρθρο 4 παρ. 5 Ν.4887) /

Έλεγχος Σώρευσης ενισχύσεων ν.4887/22 (εθνικά όρια)

Ενιαίο επενδυτικό
σχέδιο
(άρθρο 14 παρ. 13 εδ. α'
Γ.Α.Κ.)

- «κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου) περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια (NUTS 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 154)»
- Ημερ/νια έναρξης εργασιών: Είναι δυνατή, με ευθύνη του φορέα, η έναρξη των εργασιών , μετά την ημερομηνία της οριστικής υποβολής της αίτησης υπαγωγής στο πληροφοριακό σύστημα.
- Οδηγεί σε μείωση της χορηγηθείσας ενίσχυσης σε περίπτωση που το ύψος των σχεδίων υπερβαίνει αθροιστικά τα 50 εκατομ. (Μεγάλο επενδυτικό σχέδιο)

Προσδιορισμός άλλων
επενδυτικών σχεδίων
του φορέα (&
συνδεδεμένων/
συνεργαζόμενων)

- Υπεύθυνη Δήλωση - (Υπόδειγμα)
- Διασταύρωση των στοιχείων και επικαιροποίηση της καρτέλας του ΠΣ-Αν.
- Απόρριψη του σχεδίου αν εντοπιστούν προγενέστερες αιτήσεις του ίδιου επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού στο ίδιο ή άλλα καθεστώτα ενίσχυσης που δεν αναφέρονται στην ΥΔ
- Αν έχουν προκύψει νέες συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες → έλεγχος των σχεδίων /αιτήσεων και προσθήκη στην καρτέλα του ΠΣ-Αν.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Ειδικές Κατηγορίες Σχεδίων – Γεωργική Παραγωγή

Σχέδια πρωτογενούς τομέα γεωργικής παραγωγής	Δικαιούχοι	Αιτούμενο Ποσό ενίσχυσης	Είδος αρχικής επένδυσης	Αντικείμενο επενδυτικού σχεδίου(ΚΑΔ)	Δικαιολογητικά
ΚΥΑ 92195/27-09-2022 (Β' 5052) όπως τροποποιήθηκε με την 3666/14-01-2019 (Β'132)	Όλοι οι δικαιούχοι του Άρθρου 13 της προκήρυξης Καθεστώτος Ενισχύσεων «Αγροδιατροφή - Πρωτογενής Παραγωγή και Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων - Αλιεία - Υδατοκαλλιέργεια » του ν. 4887/2022 με μέγεθος ΜΜΕ	Έως 500.000€	<ul style="list-style-type: none"> - Ίδρυση νέας μονάδας - Επέκταση υφιστάμενης - Θεμελιώδης αλλαγή παραγωγικής διαδικασίας (εκσυγχρονισμός) υφιστάμενης μονάδας, με ή χωρίς μετεγκατάσταση <p style="text-align: center;"><u>Ανάλογα με το είδος του επενδυτικού σχεδίου (Άρθρο 3 της ΚΥΑ)</u></p>	Άρθρο 3 της ΚΥΑ πρωτογενούς τομέα, όπως ισχύει	<ul style="list-style-type: none"> - Οικονομοτεχνική Μελέτη με ειδική τεκμηρίωση προκειμένου να είναι επιλέξιμες τυχόν δαπάνες αρδευτικών εγκαταστάσεων (μείωση κατανάλωσης νερού, πλέον γνώμης ΔΑΟΚ για ΣΔΛΑΠ/ επίδραση σε υπόγεια ή επιφανειακά ύδατα) - Ε.Π.Ε. (αν απαιτείται) <u>και</u> άδεια κατασκευής ή δήλωση ότι θα υποβληθούν, πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, ή Βεβαίωση αρμόδιου φορέα ότι δεν απαιτείται Ε.Π.Ε. - Γνωμάτευση Δ.Α.Ο.Κ. (ευθύνη της υπηρεσίας υποδοχής)

- Αν ο φορέας δεν έχει υποβάλει κανένα έγγραφο σχετικά με την Ε.Π.Ε., ζητούνται διευκρινήσεις

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ / Ειδικές Κατηγορίες Σχεδίων Εκσυγχρονισμός Ξενοδοχειακών μονάδων (ΚΥΑ 43965/30-11-1994, ΦΕΚ Β' 922)

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

(Ν.4887/2022: Για
ίδρυση ή επέκταση
μόνο 4****)

Επέκταση και εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους

(περ. γγ, παρ. 4 γ,
Παράρτημα Α'
ν.4887/22)

- περίπτωση θεμελιώδους αλλαγής του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας (βλ. παρ. 1 της ΚΥΑ)
- Εκσυγχρονισμός μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον 3*** (ν.4887/22)
- ελέγχεται ότι έχει παρέλθει 5ετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης τυχόν προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας (εφόσον τμήμα της εντάσσεται στο εξεταζόμενο επενδυτικό σχέδιο).
- Εφόσον η πλήρωση του όρου αυτού δεν προκύπτει από τα υποβληθέντα δικαιολογητικά, δύναται να ζητηθεί προς διευκρίνιση Υπεύθυνη Δήλωση του φορέα.
- α) ελέγχονται και ανακατανέμονται τα έργα εκσυγχρονισμού που αναφέρονται στην Οικονομοτεχνική μελέτη στις ορθές κατηγορίες έργων εκσυγχρονισμού, σύμφωνα με την ΚΥΑ,
- β) αποτυπώνονται οι αντίστοιχες δαπάνες ανά κατηγορία έργων στο φύλλο «ΚΟΣΤΟΣ» του αρχείου xls με τους Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα Τομέα Τουρισμού. Στο ίδιο φύλλο, παρατίθενται σε κάθε κατηγορία εκσυγχρονισμού, τα έργα (φυσικό αντικείμενο) που περιλαμβάνονται σε κάθε κατηγορία
- γ) ελέγχεται η τήρηση των όρων της ΚΥΑ εκσυγχρονισμού των ξενοδοχειακών

- Εφόσον αναβαθμίζονται σε κατηγορία 4**** τουλάχιστον αστέρων
- Διακοπή λειτουργίας της ξενοδοχειακής μονάδας για τουλάχιστον 12 μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής
- Στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης
- Τεκμηρίωση παύσης λειτουργίας εγκατάστασης
- Βεβαιώσεις αρμόδιων αρχών ή και λοιπά στοιχεία τεκμηρίωσης
- Υποχρεωτικά δήλωση μεταβολών ΔΟΥ για την διακοπή λειτουργίας της ξενοδοχειακής μονάδας ή τη θέση σε αδράνεια και επικουρικά μηδενικές δηλώσεις ΦΠΑ ή και πιστοποιητικό ΓΕΜΗ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Το μέγεθος του φορέα έχει επίπτωση σε σειρά παραγόντων / στοιχείων όπως:
Επιλεξιμότητα φορέα, ελάχιστο ύψος επενδυτικού σχεδίου, είδος ενίσχυσης κλπ.

Για τον προσδιορισμό του μεγέθους του φορέα ο Αξιολογητής / Επιτροπή Αξιολόγησης πρέπει να συμβουλευτείται i) τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής και ii) τον οδηγό χρήσης ορισμού των ΜΜΕ.

Η σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, όπως δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 124 της 20ής Μαΐου 2003, σ. 36, αποτελεί τη μόνη αυθεντική βάση για τον καθορισμό των προϋποθέσεων που αφορούν τον χαρακτηρισμό ΜΜΕ.

Ο οδηγός χρήσης ορισμού για τις ΜΜΕ προσφέρει γενικές κατευθυντήριες γραμμές σε επιχειρηματίες και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς κατά την εφαρμογή του ορισμού των ΜΜΕ.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Ο ορισμός των ΜΜΕ λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα τρία κριτήρια:

- αριθμός απασχολούμενων
- ετήσιος κύκλος εργασιών
- σύνολο ετήσιου ισολογισμού

Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων αποτελείται από επιχειρήσεις οι οποίες:

- απασχολούν λιγότερα από 250 άτομα, **και**
- είτε έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ
- είτε έχουν σύνολο ετήσιου ισολογισμού που δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Συγκρίνοντας τα στοιχεία της με τα όρια που έχουν θεσπιστεί για τα τρία κριτήρια, μια επιχείρηση μπορεί να καθορίσει κατά πόσον είναι πολύ μικρή, μικρή ή μεσαία επιχείρηση.

- Ως **πολύ μικρές επιχειρήσεις** ορίζονται οι επιχειρήσεις εκείνες που απασχολούν λιγότερους από δέκα εργαζόμενους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το ετήσιο σύνολο ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.
- Ως **μικρές επιχειρήσεις** ορίζονται οι επιχειρήσεις εκείνες που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το ετήσιο σύνολο ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.
- Ως **μεσαίες επιχειρήσεις** ορίζονται οι επιχειρήσεις εκείνες που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζόμενους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή το ετήσιο σύνολο ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

Κατηγορία επιχείρησης	Αριθμός απασχολούμενων: Μονάδα ετήσιας εργασίας (ΜΕΕ)	Ετήσιος κύκλος εργασιών	ή	Ετήσιος συνολικός ισολογισμός
Μεσαία επιχείρηση	< 250	≤ 50 εκατ. ευρώ (to 1996) 40 εκατ. ευρώ)	ή	≤ 43 εκατ. ευρώ (to 1996) 27 εκατ. ευρώ)
Μικρή επιχείρηση	< 50	≤ 10 εκατ. ευρώ (to 1996) 7 εκατ. ευρώ)	ή	≤ 10 εκατ. ευρώ (to 1996) 5 εκατ. ευρώ)
Πολύ μικρή επιχείρηση	< 10	≤ 2 εκατ. ευρώ (χωρίς προηγούμενη αναφορά)	ή	≤ 2 εκατ. ευρώ (χωρίς προηγούμενη αναφορά)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Τι συμβαίνει αν υπερβώ ένα συγκεκριμένο όριο;

Το άρθρο 4 παράγραφος 2 της σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής παρέχει σταθερότητα και ασφάλεια για τις εταιρείες που βρίσκονται κοντά στα ανώτατα όρια και κινδυνεύουν να τα υπερβούν προσωρινά κατά τη διάρκεια ενός εξαιρετικού έτους και/ή σε ασταθείς αγορές. Έτσι, αν μια επιχείρηση υπερβεί τον αριθμό των απασχολούμενων ή των χρηματοοικονομικών ορίων κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς, δεν επηρεάζεται η κατάστασή της και θα διατηρήσει την ιδιότητα της ΜΜΕ με την οποία άρχισε η λογιστική χρήση. Ωστόσο, θα χάσει την ιδιότητα της ως ΜΜΕ εάν συνεχίσει να υπερβαίνει τα όρια επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

Αντίστροφα, μια επιχείρηση μπορεί να αποκτήσει την ιδιότητα της ΜΜΕ εάν ήταν προηγουμένως μεγάλη επιχείρηση, αλλά στη συνέχεια πέσει κάτω από τα όρια αυτά επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

Αριθμός υπόθεσης	N (έτος αναφοράς) (*)	N-1	N-2	Καθεστώς ΜΜΕ
1	ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ
2	ΜΜΕ	ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ	ΜΜΕ
3	ΜΜΕ	ΜΜΕ	ΜΜΕ	ΜΜΕ
4	ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ	ΜΜΕ	ΜΜΕ
5	Μη ΜΜΕ	ΜΜΕ	ΜΜΕ	ΜΜΕ
6	Μη ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ	ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ
7	Μη ΜΜΕ	ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ
8	Μη ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ	Μη ΜΜΕ

*Τελευταία εγκεκριμένη διαχειριστική χρήση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Ο ορισμός των ΜΜΕ κάνει διάκριση μεταξύ τριών διαφορετικών κατηγοριών επιχειρήσεων. Κάθε κατηγορία αντιστοιχεί σε ένα είδος σχέσης που η επιχείρηση θα μπορούσε να έχει με μια άλλη επιχείρηση. Αυτή η διάκριση είναι αναγκαία προκειμένου να υπάρχει σαφής εικόνα της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης και να αποκλείει εκείνες που δεν είναι πραγματικά ΜΜΕ.

Οι κατηγορίες είναι:

- **Αυτόνομη επιχείρηση:** αν η επιχείρηση είναι είτε πλήρως ανεξάρτητη είτε έχει μία ή περισσότερες μειοψηφικές εταιρικές σχέσεις (σε ποσοστό μικρότερο του 25% η καθεμιά) με άλλες επιχειρήσεις.
- **Συνεργαζόμενη επιχείρηση:** αν η εταιρική συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% αλλά όχι παραπάνω από 50%, η σχέση θεωρείται ότι υφίσταται μεταξύ συνεργαζόμενων επιχειρήσεων
- **Συνδεδεμένη επιχείρηση:** εάν η εταιρική συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις ξεπερνά το όριο του 50%, αυτές θεωρούνται συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Οι υπολογισμοί για κάθε μία από τις τρεις κατηγορίες επιχείρησης είναι διαφορετικοί και τελικά καθορίζουν αν η επιχείρηση τηρεί τα ανώτατα όρια που έχουν τεθεί από τον ορισμό των ΜΜΕ.

Ανάλογα με την κατάσταση, μια επιχείρηση μπορεί να πρέπει να λάβει υπόψη:

- μόνο τα δικά της δεδομένα
- ένα μέρος των δεδομένων σε περίπτωση συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή
- όλα τα δεδομένα της κάθε επιχείρησης που θεωρείται συνδεδεμένη με αυτήν.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

Βασικά Δικαιολογητικά:

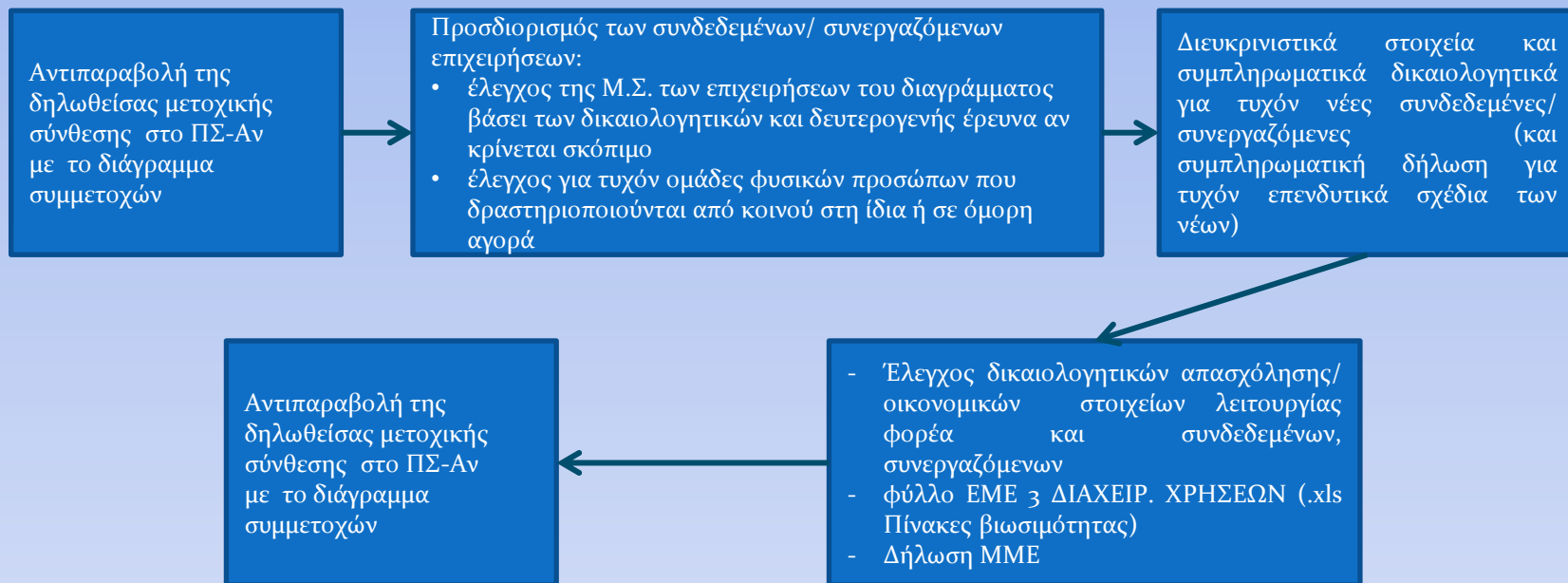
- **Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)** υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα
- **Διάγραμμα συμμετοχών ή έγγραφο του φορέα ότι δεν υπάρχουν:**
απεικονίζονται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει ο φορέας και οι επιχειρήσεις –μέτοχοι του φορέα, καθώς και οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες όλων των παραπάνω επιχειρήσεων. Σε περίπτωση που φυσικά πρόσωπα (μέτοχοι – εταίροι ή ασκούντες διοίκηση στο φορέα ή σε κάποια από τις παραπάνω εταιρείες) συμμετέχουν ή ασκούν διοίκηση και σε άλλες πέραν των ανωτέρω επιχειρήσεων, αυτές πρέπει επίσης να αναφέρονται στο παραπάνω διάγραμμα, εφόσον δραστηριοποιούνται στην ίδια ή σε όμορη αγορά. Υποβάλλεται από όλους τους φορείς με σχετική αναφορά αν δεν υπάρχουν συμμετοχές κατά τα παραπάνω
- **Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης** του κύκλου εργασιών / ενεργητικού & των ΕΜΕ απασχόλησης, των 3 τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων για το φορέα της επένδυσης και για κάθε συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση (οικονομικές καταστάσεις /Ε3, ΑΠΔ ή εναλλακτικά Υ.Δ. νομίμου εκπροσώπου η οποία συνοδεύεται είτε από αρχείο xls (Πίνακας υφιστάμενης απασχόλησης) με την ονομαστική κατάσταση των εργαζομένων της επιχείρησης είτε από σχετική εκτυπωμένη αναφορά πληροφοριακού συστήματος της επιχείρησης

Σημείωση:

Το μέγεθος του φορέα εξετάζεται βάσει της μετοχικής σύνθεσης που δηλώνει ο φορέας **κατά τον χρόνο έναρξης εργασιών**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

Μέγεθος φορέα επενδυτικού σχεδίου

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΛΟΙΠΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ & ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΥΤΗΣ

- Σημεία ελέγχου που τεκμηριώνονται κατά βάση από την Οικονομοτεχνική μελέτη:
- Δεν δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά – κυρίως, όταν δεν δηλώνονται σχετικές δαπάνες.
- Για ενίσχυση μισθολογικού κόστους: ανάλυση και τεκμηρίωση του εκτιμώμενου κόστους
- Για εκσυγχρονισμό ξενοδοχείων: ανάλυση έργων ανά κατηγορία
- Τεκμηρίωση για την επιλεξιμότητα δαπανών άρδευσης σχεδίων πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής
- Για σχέδια πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής Μεγάλων επιχειρήσεων: τεκμηρίωση χαρακτήρα κινήτρου με την υποβολή αντιπαραδείγματος
- Για έργα επί αυθαιρέτων κατασκευών: τεκμηρίωση οριστικής υπαγωγής σε διατάξεις τακτοποίησης

ΝΟΜΙΜΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ

- Επικαιροποιούνται τα δηλωθέντα στοιχεία από την επιχείρηση, στα αντίστοιχα πεδία του ΠΣ-Αν (κατάσταση της επιχείρησης, νομική μορφή & κατηγορία βιβλίων του φορέα κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, η ημερομηνία ίδρυσης).
- τα νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης εξαρτώνται από την νομική μορφή της επιχείρησης.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΛΟΙΠΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΗ «ΑΙΤΗΣΗ - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ»

Εξετάζεται η νόμιμη εκπροσώπηση υφιστάμενης επιχείρησης ή των νομικών προσώπων - μετόχων υπό σύσταση φορέα και εν γένει η πληρότητα των υπογραφών των μετόχων υπό σύσταση φορέα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΕΑ

Εξετάζονται τα σχετικά δικαιολογητικά και επικαιροποιούνται υποχρεωτικά τα σχετικά πεδία του ΠΣ:

- οικονομικά στοιχεία του φορέα «Σύνολο Ενεργητικού - Κύκλου Εργασιών» για τις 3 κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις πριν την αίτηση υπαγωγής,
- αριθμός διαχειριστικών χρήσεων που έχει συμπληρώσει η επιχείρηση με παραγωγική λειτουργία, ελέγχεται εφόσον δηλώνονται λιγότερες από 3 (από Ε3, λογ/σμο εκμετάλλευσης / επηρεάζει αύξηση εξαγωγών & απασχόλησης άρθρου 12, δείκτες βαθμολογίας)

ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑ ΦΟΡΕΑ

Εξετάζονται τα σχετικά δικαιολογητικά

- οι Βεβαιώσεις είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο (ημερομηνία) υποβολής της αίτησης υπαγωγής και
- τα Πιστοποιητικά Πρωτοδικείου είναι του τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής
- εναλλακτικό δικαιολογητικό περί μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση (Υ.Δ. φορέα)

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΜΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΣΗΜΕΪΟ 18 ΆΡΘΡΟ 2 ΓΑΚ 651/2014)

- Εξετάζεται η πλήρωση των κριτηρίων για υφιστάμενες με βιβλία Γ' κατηγορίας, ενώ για εταιρείες που διατηρούν βιβλία Β' κατηγορίας, βάσει της Υ.Δ.
- Κριτήριο 1 (Ίδια Κεφάλαια / Μετοχικό Κεφάλαιο): για όλες τις επιχειρήσεις, βάσει καταστάσεων της τελευταίας χρήσης
- Κριτήρια 2,3 (χρέος / Ι.Κ., κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων), μόνο για Μεγάλες → για τις δύο τελευταίες χρήσεις, μη πλήρωση κριτηρίων και για τα δύο έτη

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΛΟΙΠΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

- Υφιστάμενες: ΕΜΕ τελευταίου 12μηνου πριν την αίτηση
- Δεν επιτρέπεται η μείωση των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης (Άρθρο 25)
- Εναλλακτικό δικαιολογητικό (Υ.Δ. νομίμου εκπροσώπου) αντί ΑΠΔ και καταστάσεων μισθοδοσίας
- Εργαζόμενοι με εργόσημο λαμβάνονται υπόψη μόνο στα σχέδια πρωτογενούς τομέα, εφόσον είναι δυνατός και τεκμηριώνεται ο υπολογισμός των ΕΜΕ

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

- Σε περίπτωση εγκατάστασης σε ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλονται τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο.
- Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλεται σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια ΔΟΥ. Σε άλλη περίπτωση, δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης ή μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης, στην οποία θα αναφέρονται και οι όροι αυτής (κόστος, διάρκεια, κα). Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες ανέγερσης, ή επέκτασης κτιριακών εγκαταστάσεων, θα πρέπει στους όρους της μίσθωσης να τεκμηριώνεται διάρκεια κατ' ελάχιστον τεσσάρων ετών μετά από την εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
- Σε περίπτωση εγκατάστασης σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.), όπου ο φορέας αιτείται αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων σύμφωνα με την παρ. 2 β' του άρθρου 10 της οικείας προκήρυξης, επιπρόσθετα των ανωτέρω υποβάλλονται:
  - α) βεβαίωση νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας του ειδικού φορέα υποδοχής
  - β) Τα αυξημένα ποσοστά ενίσχυσης λόγω υλοποίησης επενδυτικού σχεδίου εντός του ειδικού φορέα υποδοχής εφαρμόζονται μόνο για τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν σε ίδρυση νέας μονάδας ή διαφοροποίηση της παραγωγής σε νέα προϊόντα της υφιστάμενης εγκατάστασης του φορέα εντός του ειδικού φορέα υποδοχής και όχι σε επέκταση ή εκσυγχρονισμό αυτής.

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

- Αυξημένο ποσοστό στις δαπάνες κτιριακών έργων και έργων διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου - 80%)
- ΦΕΚ δημοσίευσης της πράξης χαρακτηρισμού
  - Εάν δεν τεκμηριώνεται, επικαιροποιείται το πεδίο του ΠΣ-Αν

ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΚΛΕΙΣΕΙ

- Αυξημένο ποσοστό ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 3 β της οικείας προκήρυξης
- Αφορά επενδυτικό σχέδιο το οποίο μέσω της αγοράς του συνόλου ή μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπό εξοπλισμό επιχειρηματικής εγκατάστασης που έχει παύσει τη λειτουργία της δύο (2) τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, σκοπεύει σε επαναλειτουργία της βιομηχανικής μονάδας,
  - Η αξία του πάγιου εξοπλισμού της βιομηχανικής μονάδας, η οποία πρόκειται να επαναλειτουργήσει, πρέπει να καλύπτει ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ

ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (άρθρο 6 ν. 4887/22)

Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων, ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμηθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Οι δαπάνες των υποπερ. βα και ββ πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

i. να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση που λαμβάνει την ενίσχυση και να παραμένουν συνδεδεμένες με το έργο, για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση, για πέντε (5) τουλάχιστον έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης ή για τρία (3) τουλάχιστον έτη στην περίπτωση των ΜμΕ,

ii. να περιλαμβάνονται στα αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης,

iii. να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜμΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

3.1	Σύνολα Δαπανών Περιφερειακού Χαρακτήρα Ενότητας	
	Σύνολα Δαπανών Περιφερειακού Χαρακτήρα Ενότητας	
	ΟΜΑΔΑ Α. Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (Άρθρο 6)	
1	ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	Συμβατική
2	ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ	Συμβατική
3	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	Συμβατική Χρηματ. Μίσθωση Σύνολο
4	ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	Συμβατική Χρηματ. Μίσθωση Σύνολο
5	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	Συμβατική
6	ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ	Συμβατική
7	ΑΪΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	Συμβατική
8	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Συμβατική
	Σύνολο Κόστους Δαπανών ΟΜΑΔΑΣ Α	Συμβατική Χρηματ. Μίσθωση Σύνολο

Επιλέξιμες δαπάνες Περιφ. Ενισχύσεων (Πίνακα 1-8)

Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού, (Αναλυτική αναφορά στις Προκηρύξεις των καθεστώτων καθώς και στο αρχείο «Επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων (εντός περιφερειακών ενισχύσεων)»)

Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς:

- η επιχειρηματική εγκατάσταση έχει κλείσει,
- η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου, ο οποίος δεν σχετίζεται με τον πωλητή της επιχειρηματικής εγκατάστασης της περ. i εκτός εάν πρόκειται για μικρή επιχείρηση, η οποία αποκτάται από υπάλληλο του αρχικού ιδιοκτήτη,
- η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Από τις εν λόγω επιλέξιμες δαπάνες αφαιρείται το κόστος στοιχείων του ενεργητικού, τα οποία έχουν στο παρελθόν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων πριν από την αγορά τους.

Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος ενισχύεται μόνο αυτοτελώς και όχι σε συνδυασμό με τις δαπάνες ενσώματων ή άυλων στοιχείων ενεργητικού.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΛΟΙΠΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΚΙΝΗΤΡΟΥΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- Σημείο Υ.Δ. περί μη έναρξης εργασιών πριν την ημ/νια υποβολής της αίτησης υπαγωγής
- Έλεγχος του υπολοίπου λογαριασμού λογιστικής 15 «Ακινητοποιήσεις υπό Εκτέλεση» του υποβληθέντος τελευταίου ισοζυγίου
- Σε περίπτωση χρεωστικού υπολοίπου ζητείται αναλυτική περιγραφή των έργων στα οποία αφορά και σχετική τεκμηρίωση (παραστατικά δαπανών κλπ)

Σχετικοί Ορισμοί

Χαρακτήρας κινήτρου

Οι κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται μέσω των καθεστώτων του παρόντος λειτουργούν ως κίνητρο για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση υπαγωγής σε καθεστώς ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

Έναρξη εργασιών

Το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν στην επένδυση, είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. (άρθρο 2 παρ. 5ο Γ.Α.Κ.).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ

Επιλέξιμο κόστος:

Το συνολικό ποσό που προκύπτει από το άθροισμα των επιλέξιμων δαπανών.

Ενισχυόμενο κόστος:

Το συνολικό ποσό που συνιστά το μέρος των επιλέξιμων δαπανών, το οποίο τελικά ενισχύεται βάσει των ορίων και περιορισμών σχεδίων (εντός περιφερειακών ενισχύσεων)»

Αθροιστικά (1+2) δεν μπορεί

γενικά να υπερβαίνουν το

45% συνόλου Ομάδας Α.

Εξαιρέσεις από το ανωτέρω:

- 60% για σχέδια Τουρισμού
- 60% για θερμοκήπια
- 70% για σχέδια logistics (ΚΑΔ:52.29.19.03)
- 80% για διατηρητέο κτίριο

3.1 Σύνολα Δαπανών Περιφερειακού Χαρακτήρα Ενότητας		Σύνολα Δαπανών Περιφερειακού Χαρακτήρα Ενότητας		Ποσό (€)	Ποσό (€)
ΟΜΑΔΑ Α. Περιφερειακές Ενισχύσεις - επενδυτικές ενισχύσεις (Άρθρο 6)				Επιλέξιμο Κόστος	Ενισχυόμενο Κόστος
1	ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	Συμβατική		949.999,07 €	949.999,07 €
2	ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ	Συμβατική		0,00 €	0,00 €
		Συμβατική		3.550.000,00 €	3.550.000,00 €
3	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	Χρηματ. Μίσθωση		0,00 €	0,00 €
		Σύνολο		3.550.000,00 €	3.550.000,00 €
4	ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	Συμβατική		0,00 €	0,00 €
		Χρηματ. Μίσθωση		0,00 €	0,00 €
		Σύνολο		0,00 €	0,00 €
5	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	Συμβατική		0,00 €	0,00 €
6	ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ	Συμβατική		0,00 €	0,00 €
7	ΆΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	Συμβατική		0,00 €	0,00 €
8	ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Συμβατική		0,00 €	0,00 €
		Συμβατική		4.499.999,07 €	4.499.999,07 €
		Χρηματ. Μίσθωση		0,00 €	0,00 €
		Σύνολο		4.499.999,07 €	4.499.999,07 €
Σύνολο Κόστους Δαπανών ΟΜΑΔΑΣ Α					

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (άρθρο 7 ν. 4887/22)

3.2 Σύνολο Δαπανών Μη Περιφερειακού Χαρακτήρα Ενότητας		
Επιλέξιμες Δαπάνες ΕΚΤΟΣ Περιφερειακών Ενισχύσεων (Άρθρο 7)		
ΟΜΑΔΑ Β. Ενισχύσεις προς ΜΜΕ (άρθρο 18 ΓΑΚ 651/2014)		
1	Επενδυτικές δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜμΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
2	Δαπάνες εκκίνησης για τις νεοσύστατες και υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
3	Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης (άρθρο 25 Γ.Α.Κ.).	
	Βιομηχανική Έρευνα	Συμβατική
	Πειραματική Ανάπτυξη	Συμβατική
	Μελέτες Σκοπιμότητας	Συμβατική
4	Δαπάνες καινοτομίας για ΜμΕ (άρθρο 28 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
5	Δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις (άρθρο 29 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
6	Επενδυτικές δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 36 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
7	Επενδυτικές δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης (άρθρο 38 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
8	Επενδυτικές δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από Α.Π.Ε. (άρθρο 40 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
9	Δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (άρθρο 41 Γ.Α.Κ.).	
	- Υπαρξη σύγκρισης με λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον επένδυση.	Συμβατική
	- Χωρίς ύπαρξη σύγκρισης με λιγότερο φιλική προς το περιβάλλον επένδυση.	Συμβατική
10	Δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης (άρθρο 46 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
11	Δαπάνες για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων (άρθρο 45 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
12	Δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων (άρθρο 47 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
13	Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση (άρθρο 31 Γ.Α.Κ.).	
	- Εργαζόμενοι χωρίς αναπηρία ή σε μειονεκτική θέση	Συμβατική
	- Εργαζόμενοι με αναπηρία ή σε μειονεκτική θέση	Συμβατική
14	Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις (άρθρο 19 Γ.Α.Κ.).	Συμβατική
15	Ενισχύσεις για εργαζομένους σε μειονεκτική θέση.	
	- Εργαζόμενοι σε μειονεκτική θέση (αρ. 32 Γ.Α.Κ.)	Συμβατική
	- Εργαζόμενοι με αναπηρία (Άρθρο 33 Γ.Α.Κ.)	Συμβατική
	- Πρόσθετες δαπάνες απασχόλησης εργαζομένων με αναπηρία (Άρθρο 34 Γ.Α.Κ.)	Συμβατική
	- Πρόσθετες δαπάνες απασχόλησης εργαζομένων σε μειονεκτική θέση (Άρθρο 35 Γ.Α.Κ.)	Συμβατική

Επιλέξιμες δαπάνες Εκτός Περιφ. Ενισχύσεων (Πίνακα 1-15)

Οι επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων, για τις οποίες παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις σε εφαρμογή των καθεστώτων του Μέρους Β', με τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στον Γ.Α.Κ., είναι όσες δαπάνες τίθενται στο Παράρτημα Β'. Επιπρόσθετα, στα καθεστώτα ενισχύσεων «Ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός επιχειρήσεων», «Πράσινη Μετάβαση Περιβαλλοντική αναβάθμιση επιχειρήσεων», «Νέο Επιχειρείν», «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση (Δ.Α.Μ.)», «Έρευνα και εφαρμοσμένη καινοτομία» και «Επιχειρηματική εξωστρέφεια και Ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας» περιλαμβάνονται επιλέξιμες δαπάνες που ορίζονται στα αντίστοιχα άρθρα του Γ.Α.Κ..

Αναλυτική αναφορά στις Προκηρύξεις των καθεστώτων καθώς και στο αρχείο «Επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων (εκτός περιφερειακών ενισχύσεων)»

Ενδεικτικά στη προκήρυξη του καθεστώτος ενίσχυσης ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ - ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ προβλέπονται οι κάτωθι δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων:

- α. Τις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ.
- β. Τις δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων.
- γ. Τις δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων.
- δ. Τις δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση.
- ε. Τις δαπάνες για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις.
- στ. Τις δαπάνες για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

(Δαπάνες για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ)

(Άρθρο 30, παρ.7 του Ν.4887/2022, Άρθρο 5 παρ. 7 και Άρθρο 7 οικείας προκήρυξης)

Στην απόφαση προκήρυξης των καθεστώτων

- «αγροδιατροφή-πρωτογενής παραγωγή και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων-αλιεία-υδατοκαλλιέργεια»,
- «μεταποίηση - εφοδιαστική αλυσίδα» και
- «επιχειρηματικότητα 360»,

δύνανται να περιλαμβάνονται και επενδυτικά σχέδια για τις περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων του Βορείου, Κεντρικού και Νοτίου Τομέα Αθηνών. με δαπάνες για επενδυτικές ενισχύσεις προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), σύμφωνα με το άρθρο 17 του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 187/1).

Στην περίπτωση αυτή ισχύουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- Τα επενδυτικά σχέδια πρέπει να έχουν ολοκληρωμένο «χαρακτήρα» αρχικής επένδυσης σύμφωνα με την παράγραφο 2 της προκήρυξης,
- Στα επενδυτικά σχέδια δε, εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 6 (επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων), 8 (μη επιλέξιμες δαπάνες), 9 (είδη ενισχύσεων) και 12 (ανώτατα ποσά χορηγούμενων ενισχύσεων).
- Επιπρόσθετα τα επενδυτικά σχέδια δύναται να συμπληρώνονται με πρόσθετες δαπάνες του άρθρου 7 (επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων).

Δηλαδή: Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται, για να είναι αποδεκτά, πρέπει να περιλαμβάνουν επιλέξιμες δαπάνες μόνο της κατηγορίας ενισχύσεων «Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων».

- Οι υποβαλλόμενες δαπάνες ακολουθούν του κανόνες των αντίστοιχων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων (π.χ. οι δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι κατωτέρω δαπάνες θεωρούνται μη επιλέξιμες και εξαιρούνται από την παροχή ενισχύσεων:

- α. **Τα λειτουργικά έξοδα της επένδυσης**, εκτός εάν αποτελούν τμήμα των δαπανών εκκίνησης του καθεστώτος «Νέο Επιχειρείν» του Μέρους Β' ή εντάσσονται στις περιπτώσεις των παρ. 3, 5 και 13 του Παραρτήματος Β' ή προβλέπονται στα άρθρα 25, 29 και 31 του Γ.Α.Κ..
- β. **Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου**, εκτός εάν αποτελούν μέρος του ξενοδοχειακού εξοπλισμού, ή είναι βασικό τμήμα του παραγωγικού εξοπλισμού της επένδυσης, ή περιλαμβάνονται στις δαπάνες εκκίνησης του καθεστώτος «Νέο Επιχειρείν» του Μέρους Β'.
- γ. **Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων**.
- δ. **Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων**.
Σε περίπτωση αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων, δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.
- ε. **Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών πάγιων στοιχείων**.
- στ. **Η ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός αν** τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή από φορέα της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4170/2014 (Α' 143), ή έχει μισθωθεί από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή έχει αποκτηθεί επ' αυτού δικαίωμα επιφανείας για τον σκοπό αυτόν για τόσα έτη όσα ορίζονται στη περ. β' του άρθρου 25 περί τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων πλέον τεσσάρων (4) ετών από την πιστοποιηθείσα ημερομηνία ολοκλήρωσης. Οι μισθώσεις αυτές, οι οποίες αποτελούν προϋπόθεση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, δύναται να καταρτίζονται και με ιδιωτικό έγγραφο, εφόσον τα στοιχεία τους υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην αντίστοιχη πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και το συμφωνητικό της μίσθωσης μεταγράφεται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο, ή καταχωρίζεται στο Κτηματολόγιο αρμοδίως. Μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταγραφής ή καταχώρισης στο οικείο κτηματολογικό φύλλο, η μίσθωση αποκτά την ισχύ που προβλέπεται στο άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / Εκτίμηση εύλογου κόστους Επιλεξιμότητα δαπανών και τεκμηρίωση κόστους

Έλεγχος κόστους του επενδυτικού σχεδίου

- τεκμηρίωση με προσφορές «πραγματικές, σαφείς και ορισμένες» για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή άλλο έγγραφο τεκμηρίωσης της δαπάνης, σε περίπτωση που αντικειμενικά δεν είναι δυνατή η τεκμηρίωση με προσφορά προμηθευτή (π.χ. ιδιοκατασκευή, μισθολογικό κόστος κ.α.)
- προσδιορισμός των επιλέξιμων και μη επιλέξιμων δαπανών, με βάση τις διατάξεις των Άρθρων, 6, 7 και 8 της οικείας προκήρυξης, των αρχείων **Επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων (εντός περιφερειακών ενισχύσεων) και (εκτός περιφερειακών ενισχύσεων)** της οικείας προκήρυξης αντίστοιχα καθώς και το ειδικό θεσμικό πλαίσιο (ΚΥΑ εκσυγχρονισμού, ΚΥΑ πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, ΚΥΑ μεταποίησης γεωργικών κ.α)
- προσδιορισμός του εύλογου κόστους των επιλέξιμων δαπανών, βάσει του αρχείου **Πρότυπα κόστη** εκάστοτε καθεστώτος
- ανακατανομή των δαπανών στις ορθές κατηγορίες δαπανών ανά ομάδα ενισχύσεων, σύμφωνα με τα αρχεία **Επιλέξιμες ομάδες και κατηγορίες δαπανών επενδυτικών σχεδίων (εντός περιφερειακών ενισχύσεων) και (εκτός περιφερειακών ενισχύσεων)** αντίστοιχα της οικείας προκήρυξης, για την ορθή εφαρμογή των ποσοτώσεων ανά κατηγορία Σε περίπτωση που μια δαπάνη έχει καταχωρηθεί από τον φορέα σε λάθος κατηγορία Ενισχύσεων (Περιφερειακές – Εκτός Περιφερειακές), η δαπάνη χαρακτηρίζεται ως μη επιλέξιμη γιατί δεν επιτρέπεται η μεταφορά δαπανών μεταξύ περιφερειακών ενισχύσεων και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων και αντιστρόφως
- μετά την αφαίρεση των μη επιλέξιμων δαπανών το επενδυτικό σχέδιο πρέπει να διατηρεί το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης και να εξυπηρετούνται οι παραγωγικοί στόχοι του
- το επιλέξιμο κόστος του επενδυτικού σχεδίου πρέπει να υπερβαίνει το ελάχιστο ύψος που προβλέπεται στο άρθρο 15 του Ν.4887/22

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οικονομοτεχνική Μελέτη (ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ)

- η ανάλυση των παραδοχών της βιωσιμότητας,
- τα στοιχεία για την τεκμηρίωση των παραδοχών της βιωσιμότητας όπως:
  - ✓ οικονομικά στοιχεία προηγούμενης λειτουργίας της επιχείρησης,
  - ✓ οικονομικά στοιχεία και του κλάδου,
  - ✓ τεκμηρίωση της δυνατότητας διάθεσης των προϊόντων υπηρεσιών του επενδυτικού σχεδίου στην ελληνική και ξένη αγορά κ.α.

Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας

Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας & Απολογιστικών Στοιχείων (και Τουρισμού)

Λοιπά Δικαιολογητικά του φακέλου

Δυναμικότητα, προδιαγραφές εξοπλισμού, συμβάσεις διάθεσης προϊόντων κλπ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

- Έλεγχος των παραδοχών βιωσιμότητας και των στοιχείων για την τεκμηρίωση αυτών (Ενότητα Ε Οικονομοτεχνικής Μελέτης)
- Έλεγχος των στοιχείων και των τύπων των πινάκων
- Επικαιροποίηση των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου & στοιχείων του χρηματοδοτικού σχήματος, μετά την οριστικοποίηση του εύλογου κόστους (φύλλα: *ΚΟΣΤΟΣ, ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ, ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΔΑΝΕΙΟ, LEASING*)
- Για επενδυτικά σχέδια υφιστάμενων μονάδων, χρήση των στοιχείων ζετίας, για τον έλεγχο των προβλέψεων της πραγματικής παραγωγικής δυναμικότητας, της διάρθρωσης των εξόδων διοίκησης, διάθεσης κ.α. ως ποσοστό του κύκλου εργασιών, αλλά και της διάρθρωσης του κόστους παραγωγής (φύλλα: *ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΛΟΓ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ, προβλέψεων και 3 ΕΤΙΑΣ*)
- Έλεγχος των παραδοχών για τον βαθμό απασχόλησης της επένδυσης (= ο λόγος της Πραγματικής Ετήσιας παραγωγικής δυναμικότητας της επένδυσης και της Ονομαστικής Ετήσιας παραγωγικής δυναμικότητας) φύλλο: *ΠΑΡΑΓΩΓΗ*
- Στα σχέδια Τουρισμού, έλεγχος των παραδοχών πληρότητας βάσει δημοσιευμένων κλαδικών στοιχείων και των πληροτήτων ζετίας, για σχέδια εκσυγχρονισμού
- Στα σχέδια Τουρισμού, έλεγχος των τιμών διανυκτέρευσης βάσει τιμών που δηλώνονται στο Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο ή στοιχείων λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

- Έλεγχος των στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των τόκων και χρεολυσίων του μακροπρόθεσμου δανείου της επένδυσης (ύψος δανείου, επιτόκιο, διάρκεια, περίοδος χάριτος κ.α.)
- Έλεγχος των συντελεστών απόσβεσης των νέων παγίων της επένδυσης (φύλλο: ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ) ώστε να είναι σύμφωνοι με τους φορολογικούς συντελεστές που υποχρεούται να εφαρμόζει ο φορέας (Ν. 4173/13)
- Έλεγχος (δειγματοληπτικός) των στοιχείων που έχει καταχωρήσει ο φορέας στα φύλλα στοιχείων ζετίας, υφιστάμενων δανείων κ.α., βάσει των οικονομικών καταστάσεων που έχει υποβάλει
- Έλεγχος της ορθής καταχώρησης στα πεδία του ΠΣ-Αν χρηματοοικονομικών στοιχείων
- Περιγραφή και ανάλυση των παραδοχών βιωσιμότητας στο σχετικό πεδίο της Τεκμηρίωσης Στοιχείων Αξιολόγησης (όχι μόνο όσες παραδοχές αλλάζει ο αξιολογητής αλλά και όσες αποδέχεται από την πρόταση του φορέα).

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Πριν την αξιολόγηση των δεικτών βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει:

α) να έχουν προηγουμένως **επικαιροποιηθεί** στο ΠΣ-Αν τα ακόλουθα πεδία:

- Στοιχεία της Επιχείρησης - Φορέα του Επενδυτικού Σχεδίου
  - ✓ Κατάσταση Επιχείρησης,
  - ✓ Κατηγορία βιβλίων κατά την υποβολή του αιτήματος υπαγωγής
  - ✓ Αριθμός διαχειριστικών χρήσεων που έχει συμπληρώσει η επιχείρηση

β) να έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος νομιμότητας, η εκτίμηση του εύλογου κόστους και το χρηματοδοτικό σχήμα του επενδυτικού σχεδίου

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ / ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Τα κριτήρια αξιολόγησης της παραγράφου του άρθρου 18 του νόμου 4887/2022 εξειδικεύονται με τη χρήση συγκεκριμένων δεικτών οι οποίοι βαθμολογούνται με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου ή του επενδυτικού φορέα.

Οι τιμές των δεικτών, με τη μορφή που αποτυπώνονται στις σχετικές κλίμακες βαθμολογίας, καθώς και η αποδιδόμενη βαθμολογία, υπολογίζονται με στρογγυλοποίηση σε δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Τα κριτήρια βαθμολόγησης διακρίνονται σε τέσσερις (4) Ομάδες:

Ομάδα κριτηρίων	Όρια βαθμολογίας
A. Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου	0-10
B. Αξιολόγηση Χρηματοδοτικού Σχήματος	0-25
Γ. Αξιολόγηση Φορέα Επενδυτικού Σχεδίου	0-25
Δ. Αξιολόγηση Επενδυτικού Σχεδίου	0-40

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ – ΙΔΡΥΣΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΟΣΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

α) Εκτίμηση συνολικού κόστους (κατά προσέγγιση με τον αριθμό κλινών και κατηγορία ξενοδοχείου)

- Ορίζεται η έννοια «ΒΑΣΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (BMA)», η οποία αφορά σε Ξενοδοχείο Συμβατικού Τύπου (ή Bungalows) δυναμικότητας 101-250 κλινών, 5*, συμβατικής κατασκευής, χτισμένο στην ηπειρωτική χώρα.
- Η (BMA) αποτελεί την βάση, επί του κόστους της οποίας διαμορφώνονται τα κόστη και για τα άλλα είδη ξενοδοχείου.
- Προσδιορίζεται συνολικά κόστος ανά κλίνη, το οποίο διαμορφώνεται από:
  - Κατηγορία ξενοδοχείου (αστέρια)
  - Δυναμικότητα (1-100, 101-250, 250 & άνω)
  - Τύπος (συμβατικός, επιπλωμένα διαμερίσματα, παραδοσιακά, διατηρητέα)
  - Ειδικά χαρακτηριστικά
  - Περιοχή
- Το πρότυπο κόστος της BMA τίθεται 60.000,00€.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ - ΙΔΡΥΣΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΟΣΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΑΣΤΕΡΙΑ Ε.Ο.Τ.			5*			4*			3*		
ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ			BM 5*	1-100	251 +	BM 4*	1-100	251 +	BM 3*	1-100	251 +
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	(BM)	προσαύξηση	0,00%	10,00%	-10,00%	0,00%	10,00%	-10,00%	0,00%	10,00%	-10,00%
		€/κλίνη	60.000	66.000	54.000	53.000	58.000	47.000	47.000	51.000	42.000
	ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ	προσαύξηση	20,00%								
		€/κλίνη	72.000	79.000	64.000	63.000	69.000	56.000	56.000	61.000	50.000
	ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ	προσαύξηση	30,00%								
		€/κλίνη	78.000	85.000	70.000	68.000	74.000	61.000	61.000	67.000	54.000
ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	ΜΟΝΟ ΧΩΡΑ	προσαύξηση	-15,00%								
		€/διαμ.	51.000			45.000			39.000		
	1 ΔΩΜ.	προσαύξηση	20,00%								
		€/διαμ.	61.000			54.000			46.000		
	2 ΔΩΜ.	προσαύξηση	15,00%								
		€/διαμ.	70.000			62.000			52.000		
	3 ΔΩΜ.	προσαύξηση	10,00%								
		€/διαμ.	77.000			68.000			57.000		

Σημειώνεται ότι με τα στοιχεία του πίνακα γίνεται ένας προσεγγιστικός υπολογισμός του συνολικού κόστους για ίδρυση ξενοδοχειακής μονάδας. Η ευστοχία του τρόπου υπολογισμού αυτού εξαρτάται από τη μέση επιφάνεια ανά κλίνη (περιλαμβάνονται οι κοινόχρηστοι χώροι όπως διάδρομοι, κλιμακοστάσια, γραφεία, αποθήκες, λινοθήκες, αίθουσες υποδοχής, reception, σαλόνια, εστιατόρια, παρασκευαστήρια, γυμναστήρια, κ.λπ.) του υπό εξέταση ξενοδοχείου και την απόκλιση αυτού από την μέση επιφάνεια ανά κλίνη, που είναι τα 30τμ/κλίνη.

Επιπρόσθετα, στο κόστος αυτό πρέπει να προστεθούν επιπλέον κόστη (εφόσον υπάρχουν) για: SPA (χαμάμ, υδρομασάζ, κ.λπ.), αίθουσα πολλαπλών χρήσεων (για συνέδρια και συνεστιάσεις, κ.λπ.), υπόγεια γκαράζ, κ.λπ.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ - ΙΔΡΥΣΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΟΣΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Κόστος Κατηγορίας ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ

Ο υπολογισμός του πρότυπου κόστους κτιριακών εγκαταστάσεων στις ξενοδοχειακές (ισχύει και για άλλες κατηγορίες επενδύσεων με κτιριακά συμβατικής κατασκευής) πραγματοποιείται με βάση την επιφάνεια των εγκαταστάσεων λαμβάνοντας υπόψη τη χρήση αυτών (κύριοι χώροι που προσμετρούνται στο Συντελεστή Δόμησης, υπόγεια - βοηθητικές χρήσεις όπως αποθήκες, κ.λπ., ημιυπαίθριοι χώροι), την κατηγορία (για ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις) και τον τρόπο κατασκευής (για τις λοιπές περιπτώσεις όπως βιομηχανοστάσια, αποθήκες, γραφεία).

Στον παρακάτω πίνακα δίνονται **οι ανώτατες τιμές μονάδας κόστους κτιριακών εγκαταστάσεων** (περιλαμβάνονται όλες οι συνήθεις υδραυλικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις) που είναι δυνατόν να λαμβάνονται για την εκτίμηση του κόστους των κτιριακών εγκαταστάσεων των τουριστικών μονάδων, ανάλογα με την κατηγορία και τη χρήση των χώρων. Οι δαπάνες έκδοσης οικοδομικής άδειας δεν περιλαμβάνονται στις τιμές του πίνακα.

Είδος	Χρήση χώρου	5*	4*	3*
		Κόστος €/τ.μ.		
Ξενοδοχείο Συμβατικού τύπου	Κύριοι Χώροι (εντός Σ.Δ.)	1.560 €	1.320 €	1.140 €
	Υπόγεια - βοηθητικές χρήσεις	780 €	660 €	576 €
	Ημιυπαίθριοι χώροι	480 €	420 €	360 €
Παραδοσιακά 20% πλέον συμβατικού	Κύριοι Χώροι (εντός Σ.Δ.)	1.872 €	1.584 €	1.368 €
	Υπόγεια - βοηθητικές χρήσεις	936 €	792 €	692 €
	Ημιυπαίθριοι χώροι	576 €	504 €	432 €
Διατηρητέα 30% πλέον συμβατικού	Κύριοι Χώροι (εντός Σ.Δ.)	2.028 €	1.716 €	1.482 €
	Υπόγεια - βοηθητικές χρήσεις	1.014 €	858 €	749 €
	Ημιυπαίθριοι χώροι	624 €	546 €	468 €

Επί των ποσών του παραπάνω πίνακα εφαρμόζονται οι πιο κάτω προσαυξήσεις:

- 3% για πανταχόθεν ελεύθερο σύστημα δόμησης
- 3% για 50% δυναμικότητας σε bungalows
- 5% για σύνολο δυναμικότητας σε bungalows
- 5% για την Περιοχή II (νησιά)
- 9% για την Περιοχή III (προβλήματα προσπέλασης)
- 5% για ειδικές απαιτήσεις θεμελίωσης
- 5% για τεχνολογίες βιοκλιματικού κτιρίου

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ – ΙΔΡΥΣΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΟΣΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Κόστος Κατηγορίας ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Το κόστος της κατηγορίας αυτής για τις ξενοδοχειακές μονάδες κυμαίνεται από 8% έως 13% του Συνολικού Προϋπολογισμού και αναλύεται ως εξής:

Υ/Σ Μ.Τ.	=	75,00€/KVA
Κλιματισμός-Θέρμανσης	=	$E_{\text{κλιματ. επιφ.}} \times 700 \text{ BTU} \times 0,0875\text{€}$
Ανελκυστήρες (Καμπίνα και μηχανοστάσιο) =		18.750 € (προσαύξηση 800,00€/στάση μετά τις 4 στάσεις)
Πυροπροστασία	=	$E_{\text{Δόμησης}} \times 33 \text{ €/τ.μ.}$
Πισίνα	=	$E_{\text{πισίνας}} \times 500 \text{ €/τ.μ.}$

(επιμερισμός κόστους 50/50: Κτιριακά και Μηχ. Εξοπλισμός)

Κόστος Κατηγορίας ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Ο ξενοδοχειακός εξοπλισμός περιλαμβάνει το σύνολο του εξοπλισμού τόσο των δωματίων (κρεβάτια, στρώματα, κονσόλα, κομοδίνα, μπαγκαζιέρα, καναπές, πολυθρόνα, τραπεζάκι, ψυγείο, τηλεόραση, φωτιστικά, κουρτίνες, πίνακες, λευκά είδη, επίπλωση βεράντας, κ.λπ.) όσο και των κοινόχρηστων χώρων (έπιπλα, τηλεοράσεις, συστήματα ήχου, φωτιστικά, κουρτίνες, διακοσμητικά, κ.λπ.) και το εύρος τιμών ανάλογα με την κατηγορία και την πληρότητα του εξοπλισμού κυμαίνεται στα ακόλουθα όρια:

5* 8.750 – 10.000 €/κλίνη

4* 5.900 – 8.250 €/κλίνη

3* 4.375 – 6.250 €/κλίνη

Για τα παραδοσιακά ξενοδοχεία, αλλά και τα διατηρητέα, το παραπάνω κόστος υπολογίζεται με 10% προσαύξηση.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ – ΙΔΡΥΣΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΟΣΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Κόστος Ειδικών Εργασιών

Οι Ειδικές εργασίες – Πρόσθετα Έργα προϋπολογίζονται ξεχωριστά και προστίθενται στο αντίστοιχο κονδύλι της κατηγορίας και στο τελικό σύνολο στις ακόλουθες κατηγορίες δαπανών:

• Υπόγεια Γκαράζ:	ΚΤΙΡΙΑ
• Ειδικές Μορφές Κλιματισμού:	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ
• Κολυμβητικές Δεξαμενές:	ΠΕΡ. ΧΩΡΟΣ
• Ατομικές Πισίνες σε Σουίτες:	ΚΤΙΡΙΑ
• Βιολογικός Καθαρισμός:	ΠΕΡ. ΧΩΡΟΣ
• Γήπεδα Αθλοπαιδιών:	ΠΕΡ. ΧΩΡΟΣ

Κόστος Εργασιών Διαμόρφωσης Περιβάλλοντος Χώρου

Το πρότυπο κόστος των έργων Διαμόρφωσης Περιβάλλοντος Χώρου (Δ.Π.Χ.) υπολογίζεται ως το γινόμενο του καθαρού εμβαδού του οικοπέδου (όπως αυτό προκύπτει από τη διαφορά του συνολικού εμβαδού του οικοπέδου και της κάλυψης του κτιρίου, δηλ.: $E_{(Οικοπέδου)} - \text{Πραγματοποιούμενη Κάλυψη κτιρίων} = E_{(Ακάλυπτου Περιβ. Χώρου)} = E_{(ΑΧ)}$), επί μιας εκτιμώμενης τιμής κόστους ανά τετραγωνικό. Η εκτίμηση αυτή προκύπτει ως ποσοστό του αντίστοιχου κόστους ανά τετραγωνικό μέτρο των κτιριακών εγκαταστάσεων (βλέπε παραπάνω) για τη συγκεκριμένη ξενοδοχειακή μονάδα. Το ποσοστό αυτό κυμαίνεται μεταξύ 5% -10% και είναι ανάλογο του εύρους των εργασιών Δ.Π.Χ.

Σε περίπτωση ιδιαίτερα μεγάλου οικοπέδου, ως μέγιστο εμβαδόν, για τον παραπάνω υπολογισμό, προτείνεται να λαμβάνεται το εμβαδόν εκείνο το οποίο, με την επίδραση του συντελεστή κάλυψης, να έχει σαν αποτέλεσμα το εμβαδόν του κτιρίου αναφοράς, ήτοι 30τμ/κλίνη. Π.χ. οικόπεδο 40.000τμ με Σ.Κ. 20% και κτίριο 180 κλινών, άρα: α) εμβαδόν κτιρίου αναφοράς (180 κλίνες X 30τμ/κλίνη) 5.400 τμ. β) εμβαδόν οικοπέδου αναφοράς (5400τμ ÷ 20%) 27.000τμ. (αντί των 40.000τμ).

Η παραπάνω εκτίμηση κινείται προς τη βάση της διακύμανσης (5%), όταν οι προβλεπόμενες εργασίες περιλαμβάνουν: χωματουργικά - εσωτερική οδοποιία - έργα πράσινου, εξωτερικό φωτισμό, εσωτερική του οικοπέδου απορροή υδάτων, θέσεις υπαίθριων χώρων στάθμευσης και περίφραξη του οικοπέδου. Όταν προβλέπονται επιπλέον εργασίες, όπως: πισίνες, γήπεδα, παιδική χαρά, υπαίθριο θέατρο, βιολογικός καθαρισμός, πρανή κλπ., η εκτίμηση κινείται προς το 10%.

Σημειώνεται ότι για διακριτά έργα η παραπάνω μεθοδολογία συγκρίνεται με την διακριτή κοστολόγηση του συγκεκριμένου έργου και η επιλογή είναι στην κρίση του αξιολογητή.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ – ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΟΣΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Κτιριακά: Ο υπολογισμός κόστους της επένδυσης γίνεται με βάση τις τιμές ίδρυσης ανάλογης κατηγορίας ξενοδοχειακής μονάδας αφαιρουμένων των ποσοστών των οικοδομικών εργασιών οι οποίες δεν είναι στο αντικείμενο του εκσυγχρονισμού. Στον ακόλουθο πίνακα καταγράφονται τα ποσοστά συμμετοχής των επιμέρους εργασιών στο συνολικό κόστος κατασκευής κτιριακών εγκαταστάσεων.

α/α	Εργασία	Ποσοστό συμμετοχής (%) στο κόστος
1.	Εκσκαφές	1,5% - 3,0%
2.	Σκυροδέματα	22,0% - 28,0%
3.	Τοιχοποιίες	4,0% - 7,0%
4.	Επιχρίσματα	8,0% - 11,0%
5.	Δάπεδα	6,0% - 10,0%
6.	Μαρμαρικά	1,0% - 2,0%
7.	Επενδύσεις Τοίχων	2,0% - 3,0%
8.	Χρωματισμοί	4,0% - 7,0%
9.	Είδη Υγιεινής	2,0% - 3,5%
10.	Ξυλουργικά	4,5% - 6,5%
11.	Εξωτερικά Κουφώματα	3,0% - 5,0%
12.	Υαλοπίνακες	0,5% - 1,0%
13.	Μονώσεις - Στεγανώσεις	1,5% - 3,0%
14.	Σιδηροκατασκευές	2,0% - 3,0%
15.	Υδραυλικά	4,0% - 5,0%
16.	Ηλεκτρικά	4,5% - 6,0%

Σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού που γίνονται και άλλες ειδικές εργασίες, όπως ενίσχυση φέροντος οργανισμού, επισκευή μονώσεων, τεχνολογία βιοκλιματικού κτιρίου κ.α., το διακριτό κόστος αυτών προστίθεται στο παραπάνω κόστος. Υπόλοιπες κατηγορίες (ξενοδοχειακός εξοπλισμός, μηχανολογικός εξοπλισμός): το κόστος υπολογίζεται όπως αυτό της ίδρυσης, εκτός από τον περιβάλλοντα χώρο ο οποίος εκτιμάται κατά περίπτωση ανάλογα με την έκταση των προβλεπόμενων εργασιών.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ - Βιομηχανίες / Αποθήκες / Γραφεία ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΟΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ – ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ

Α/Α	ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΩΝ - ΑΠΟΘΗΚΩΝ - ΓΡΑΦΕΙΩΝ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ (€)/τ.μ.	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΟΣ (€)/τ.μ.
		Για Βιομηχανοστάσιο - Αποθήκη	Για Γραφεία
1	Μεταλλικός φέρων οργανισμός με πλαγιοκάλυψη και επικάλυψη (στέγη) από panels (τύπου σάντουιτς με θερμομονωτικό - ηχομονωτικό υλικό ενδιάμεσα πάχους 5cm).	475	550
2	Φέρων Οργανισμός από Οπλισμένο Σκυρόδεμα με πλαγιοκάλυψη από οπτοπλινθοδομές ή τσιμεντόλιθους	570	688
	<i>Σημείωση: Οι παραπάνω τιμές μονάδας αφορούν κατασκευές έως 5,5 m – 6,0 m ύψους, οι οποίες προσαυξάνονται κατά 10% για κάθε 2 μέτρα επιπλέον ύψος.</i>		
		Για Βιομηχανοστάσια και Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής Αλυσίδας	Για Γραφεία
3	Κτιριακές εγκαταστάσεις με μεταλλικό φέροντα οργανισμό με πλαγιοκάλυψη και επικάλυψη (στέγη) από panels	475	550
4	Κτιριακές εγκαταστάσεις με φέροντα οργανισμό από οπλισμένο σκυρόδεμα με πλαγιοκάλυψη από οπτοπλινθοδομή ή τσιμεντοπλινθοδομή	570	688
	<i>Σημείωση: Οι παραπάνω τιμές μονάδας αφορούν κατασκευές έως 5,5 m – 6,0 m ύψους, οι οποίες προσαυξάνονται κατά 10% για κάθε 2 μέτρα επιπλέον ύψος.</i>		
		Για Αποθήκες - Ψυγεία	
5	Αποθήκες - Ψυγεία (Θαλάμους, Ψυκτικές Εγκαταστάσεις, Ηλεκτρικές Εγκαταστάσεις) Κατηγορία "ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ"	1.250 έως 1.375	

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΟΣΤΗ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΥΔΡΟΠΟΝΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Οι κύριες κατηγορίες δαπάνης που συνιστούν το κόστος εγκατάστασης ενός υδροπονικού θερμοκηπίου είναι:

- Κόστη κτιριακών εγκαταστάσεων: περιλαμβάνονται η κατασκευή του μεταλλικού θερμοκηπίου, εργασίες θεμελίωσης κ.α. από σκυρόδεμα, θάλαμοι και ψυκτικοί θάλαμοι, υλικά ανάρτησης φυτών, γεωτρήσεις, μελέτες αδειών, κλπ.
- Κόστος ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού που μπορεί να περιλαμβάνει σύστημα κλιματισμού, αεροκουρτίνες, ανεμιστήρες ψεκασμού, ανεμιστήρες ανακυκλοφορίας, δεξαμενές νερού, εξοπλισμό υδροπονίας, εξοπλισμό ελέγχου κλίματος, εξοπλισμό θρεπτικού διαλύματος, εξοπλισμό συλλογής τομάτας, εξοπλισμό γειώσεων, εξοπλισμό διοξειδίου του άνθρακα, δίκτυα νερού, κανάλια, δίκτυο ψεκασμού, πυρηνολέβητες, ηλεκτροπαραγωγό ζεύγος, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, σύνδεση με ΔΕΗ, μελέτες σχεδιασμού των συστημάτων κλπ.
- Διάφορες άλλες δαπάνες, όπως περιβάλλον χώρος, μεταφορικά μέσα και λοιπός εξοπλισμός.

Πρότυπο συνολικό κόστος κατασκευής ανά στρέμμα:

- Θερμοκήπιο με μεταλλικό γαλβανισμένο σκελετό, κάλυψη οροφής πλαστικού φιλμ και πλευρών από πολυκαρβονικό: **110.000,00€.** – **120.000,00€.**
- Θερμοκήπιο με μεταλλικό γαλβανισμένο σκελετό και κάλυψη με υαλοπίνακες: **170.000,00€.** – **190.000,00€.**
- Ενεργητικού κλίματος Θερμοκήπιο 5^{ης} γενιάς ή Υβριδικό Θερμοκήπιο με μεταλλικό γαλβανισμένο σκελετό κάλυψης οροφής και πλευρών από μονωμένα πάνελ: **240.000,00€.** – **280.000,00€.**

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Η τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί **καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου**. Μετά την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου και την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Τα αιτήματα τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων υποβάλλονται στις παρακάτω περιπτώσεις:

- α. Ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή μείωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου,
- β. αλλαγή του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης,
- γ. αλλαγή του τόπου εγκατάστασης,
- δ. αλλαγή τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης, καθώς και αλλαγή του τρόπου απόκτησης των ενισχυόμενων δαπανών (συμβατική – χρηματοδοτική μίσθωση (leasing)) σε περίπτωση που, για τις ενισχυόμενες δαπάνες, έχει εγκριθεί η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής χωρίς να επέλθει μεταβολή στη μορφή της ενίσχυσης,
- ε. παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης,
- στ. αλλαγή άλλων όρων της απόφασης υπαγωγής, οι οποίοι μπορεί να προσδιορίζονται ειδικότερα στην απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος,
- ζ. εκμίσθωση της ενισχυθείσας επένδυσης.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Αίτημα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου υποβάλλεται σε περίπτωση:

- προσθήκης νέας κατηγορίας ενισχυόμενης δαπάνης ή/και
- ουσιαδών διαφοροποιήσεων επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου ή/και
- μείωσης της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου μεγαλύτερης του 5% της εγκεκριμένης ή/και
- μεταβολής των παγίων στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου σε περίπτωση διαφοροποίησης της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν.

Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 22 της οικείας προκήρυξης καθώς και οι παρακάτω όροι:

Η μεταφορά επιλέξιμων δαπανών μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών εντός της ίδιας ομάδας δαπανών είναι δυνατή υπό τις προϋποθέσεις ότι η αύξηση του επιλέξιμου κόστους ανά κατηγορία δαπάνης δεν υπερβαίνει το 10% του συνόλου του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους της αντίστοιχης ομάδας δαπανών και το 100% του εγκεκριμένου επιλέξιμου κόστους της κατηγορίας. Η τελευταία προϋπόθεση δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση προσθήκης νέας κατηγορίας δαπάνης. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να επέρχεται αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου και ενισχυόμενου κόστους της ομάδας δαπανών. Τυχόν υπερβάλλον κόστος δεν ενισχύεται.

Δεν είναι δυνατή η μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών ομάδων δαπανών των Άρθρων 6 και 7 της οικείας προκήρυξης ήτοι, α) δαπανών για περιφερειακές ενισχύσεις β) δαπανών για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.) γ) δαπανών για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων, δ) δαπανών για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων ε) δαπανών για επαγγελματική κατάρτιση, στ) δαπανών για συμμετοχή ΜμΕ σε εμπορικές εκθέσεις, όπως αυτές προσδιορίζονται στην απόφαση υπαγωγής, ζ) δαπανών για επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜμΕ κλπ (διαφοροποιούνται ανά προκήρυξη)

Δεν επέρχεται υπέρβαση των ορίων των επιμέρους κατηγοριών δαπανών, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις σχετικές διατάξεις των Άρθρων 6 και 7 της παρούσας. Τυχόν υπερβάλλον κόστος αφαιρείται από το ενισχυόμενο, προκειμένου να πληρούνται τα εκάστοτε όρια.

Δεν επέρχεται μείωση της δυναμικότητας μεγαλύτερη του 25% της εγκεκριμένης συνολικά και ανά παραγόμενο προϊόν, εκτός περιπτώσεων που επιβάλλονται από αλλαγές του θεσμικού πλαισίου αδειοδοτήσεων για την επένδυση που επήλθαν μετά την έκδοση της προκήρυξης του καθεστώτος, οπότε η απόφαση υπαγωγής τροποποιείται ανεξαρτήτως του ποσοστού μείωσης, με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή του κόστους της επένδυσης. Σε άλλη περίπτωση, το αίτημα τροποποίησης απορρίπτεται. Για μείωση της δυναμικότητας έως ποσοστού 5% της εγκεκριμένης, δεν απαιτείται υποβολή αιτήματος τροποποίησης και το επενδυτικό σχέδιο δύναται να ολοκληρώνεται με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή ή όχι του κόστους της επένδυσης.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και τεκμηρίωση του κόστους με πρωτότυπες προσφορές προμηθευτών ή συμβάσεις ανάθεσης, προκειμένου να εξεταστεί. Επιπλέον, συνοδεύεται από αναλυτική τεχνική περιγραφή, ενημερωτικά δελτία, αρχιτεκτονικά ή άλλα σχέδια, όπου κατά περίπτωση απαιτείται.

Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου εδαφίου

Σε περίπτωση που το σύνολο ή τμήμα της επένδυσης υλοποιείται σε διατηρητέο κτίριο, τυχόν αίτημα τροποποίησης εξετάζεται υπό την προϋπόθεση ότι συνεχίζει να υλοποιείται σε διατηρητέο κτίριο.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Αίτημα αλλαγής του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης

Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 22 της οικείας προκήρυξης καθώς και οι παρακάτω όροι:

Πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης από το νέο φορέα.

Καθολική διαδοχή του φορέα από τον νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση διάσπασης, κατ' ελάχιστον ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής.

Κατά την εξέταση του αιτήματος εξετάζονται επιπλέον, το μέγεθος του νέου φορέα και η σώρευση της ενίσχυσης με τυχόν άλλες ενισχύσεις, και εφόσον απαιτείται, μειώνεται το ποσοστό ή το ποσό ενίσχυσης προκειμένου να πληρούνται όλοι οι όροι νομιμότητας για το επενδυτικό σχέδιο.

Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά:

- α) επιστολή του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα για την αλλαγή
- β) σε περίπτωση συγχώνευσης, Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης, με την οποία δηλώνονται η πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης καθώς και τυχόν επενδυτικά σχέδια της επιχείρησης και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων αυτής που έχουν υπαχθεί στο ν. 4887/2022.
- γ) σύντομο εταιρικό προφίλ της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης
- δ) Δήλωση Μεγέθους για τις υπό συγχώνευση επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου και του φορέα της επένδυσης, συνοδευόμενη με τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης που προβλέπονται στο Παράρτημα Α, Κεφ. Γ.παρ.7 της προκήρυξης, επίκαιρα κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος υπαγωγής
- ε) τυχόν λοιπά δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση μεγέθους νέου φορέα και σώρευσης ενισχύσεων, εφόσον απαιτείται

Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Αίτημα αλλαγής του τόπου εγκατάστασης

Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 22 της οικείας προκήρυξης καθώς και οι παρακάτω όροι:

Η επένδυση διατηρείται στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2) εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και δεν επέρχεται μεταβολή του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών.

Το αίτημα αλλαγής τόπου εγκατάστασης συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά:

- α) τεκμηρίωση της σκοπιμότητας του αιτήματος,
- β) στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά στο Παράρτημα Α της προκήρυξης,
- γ) δήλωση του φορέα.

Αν η αλλαγή τόπου εγκατάστασης επισύρει ουσιώδεις διαφοροποιήσεις επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου, ***υποβάλλεται και αίτημα τροποποίησης φυσικού αντικειμένου***

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Αίτημα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση και του τρόπου απόκτησης των ενισχυόμενων δαπανών (συμβατική – χρηματοδοτική μίσθωση σε περίπτωση που, για τις ενισχυόμενες δαπάνες, έχει εγκριθεί η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής, χωρίς να επέλθει μεταβολή στη μορφή της ενίσχυσης)

Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 22 της οικείας προκήρυξης καθώς και οι παρακάτω όροι:

Η αιτούμενη αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης (*Χρηματοδοτικό σχήμα επενδυτικών σχεδίων*)

Η μεταβολή στον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου, δεν επιφέρει μείωση της συνολικής βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου, κατά το χρόνο αξιολόγησης και υπαγωγής του, κάτω του ορίου που προσδιορίζεται από τη βαθμολογία του τελευταίου κατά σειρά επενδυτικού σχεδίου του οριστικού πίνακα κατάταξης στον οποίο είχε περιληφθεί το σχέδιο, εφόσον κατά την κατάρτιση του πίνακα είχε εξαντληθεί ο σχετικός προϋπολογισμός κονδυλίων. Σε περίπτωση μη εξάντλησης του προϋπολογισμού μετά και το τελευταίο σχέδιο του οριστικού πίνακα και επάρκειας του υπολειπόμενου ποσού για την ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου, το όριο αποδεκτής μείωσης της βαθμολογίας είναι το ελάχιστο απαιτούμενο.

Το αίτημα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης και του τρόπου απόκτησης των ενισχυόμενων δαπανών (συμβατική – χρηματοδοτική μίσθωση) σε περίπτωση που, για τις ενισχυόμενες δαπάνες, έχει εγκριθεί η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής, χωρίς να επέλθει μεταβολή στη μορφή της ενίσχυσης, συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά:

α) επιστολή του φορέα για την αιτούμενη τροποποίηση,

β) έγγραφα / στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τον νέο τρόπο που αιτείται ο φορέας, όπως απαιτούνται για κάθε περίπτωση χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα Α της προκήρυξης. Τα έγγραφα και στοιχεία θα πρέπει να είναι επίκαιρα ως προς το χρόνο υποβολής του αιτήματος τροποποίησης, ιδιαίτερα κατά την περίπτωση που ο φορέας αιτείται ως νέο τρόπο χρηματοδότησης, την κεφαλαιοποίηση ή την ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών, αυτά θα πρέπει να εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης πριν από την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης, εκ των οποίων θα πρέπει να διαπιστώνεται και η πλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων της παρ. 3 του Άρθρου 14 της παρούσας,

γ) Επικαιροποιημένη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου με το νέο χρηματοδοτικό σχήμα (βάσει των πινάκων του υποδείγματος που είχαν υποβληθεί κατά την υπαγωγή οι οποίοι θα μεταβάλλονται μόνο ως προς τα νέα δεδομένα βάσει της αιτούμενης αλλαγής, προκειμένου να υπολογίζονται εκ νέου οι δείκτες ιδίων και διαθέσιμων κεφαλαίων και ο δείκτης ικανότητας αποπληρωμής τοκοχρεωλυσίων).

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ

Αίτημα έγκρισης εκμίσθωσης της ενισχυθείσας επένδυσης

Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 22 της οικείας προκήρυξης καθώς και οι παρακάτω όροι:

Φερεγγυότητα του μισθωτή και συνέχιση της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο.

Το αίτημα έγκρισης εκμίσθωσης συνοδεύεται από τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- α) σχέδιο σύμβασης εκμίσθωσης της εγκατάστασης με αναφορά στη διάρκεια, μίσθωμα και λοιπούς όρους αυτής,
- β) επιστολή του νομίμου εκπροσώπου του μισθωτή ως προς την πρόθεση ή και τον προγραμματισμό λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο,
- γ) εταιρικό προφίλ και αντίγραφο τελευταίου καταστατικού του μισθωτή,
- δ) ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα του μισθωτή.